

Nr. 4 (39)
APRĪLIS 2005

Dundadziņnieks

Dundagas pagasta padomes izdevums

2. lpp. **SIA PRESTA WOOD** — jau gadu Dundagā.
3. lpp. **Darbs ārzemēs — plusi un mīnusi.**
4. lpp. ***Strautmaļos* pēc kara skolotāji svinēja Jāņus.**
5. lpp. **Uģis Roze: „Viss gaida mūsu atgriešanos.”**
6. lpp. **Skolotājs Laicāns piedraudēja nošaut!**
7. lpp. **Austris Kristapsons: „Nenožēloju nevienu dienu.”**
8. lpp. **Temuls skrien stabā.**

SPODRĪBAS MĒNESĪ

Pavasaris ir sakopšanas laiks. Par to, kā sokas šie darbi, saruna ar izpilddirektoru **Andri Kojro**.

— Aprīlī un maijā īpaši vēlamies sakopt pagasta teritoriju. Pirmām kārtām vācam atkritumus — kritušos kokus, zarus, plastmasas pudeles, izsmēkus, grūžus — un sapošam ielas, ietves, ceļmalas, grāvmales, puķudobes, apstādījumus, zālājus un laukumus. Tas ir liels darbs, jo pa ziemu sakrājies daudz dražu. Tā ir katru gadu, un mēneša laikā ar to būtu jātiek galā. Sejai jābūt nevainojamai.

Kopjam parku līdz estrādei, pils apkaimi un saliņu — vācam nolauztos kokus, zarus, kritušās lapas u.tml. Saliņā vēl daudz darāmā. Tur dažus kritušos kokus atstāju ar nolūku, lai ekskursantiem uzskatāmi parādītu janvāra vētras sekas.

Gribam pamazām sapost gadu gadiem nepievilcīgās teritorijas. Viena no tādām ir Pāces ielā, kur kādreiz laikam iecerēja būvēt Līvānu mājas. Tur palikuši veci paneļi, akmeņi, rakumi.

— **Kas sagādā raizes?**

— Protams, tur, kur ir sētnieki, dārznieki, visam jābūt pilnīgā kārtībā. Šogad darbus apgrūtina tas, ka algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos varam nodarbināt tikai vienu strādnieku, turklāt līdz jūnijam. Tas ir izlemts valsts līmenī. Nedaudz izlīdz mūsu sociālais dienests, dodot talkā iedzīvotājus, kas atstrādā garantēto minimālo iztiku. Labiekārtošanā palīdz arī viens cilvēks, kam noteikts piespiedu darbs 80 stundas. Vienu dienu izmēģinājām ielu slaukamo mašīnu. Taču tāds pakalpojums izmaksā pārāk dārgi.

Presē lasīju diskusiju par skolēnu darba lietderību. Par mūsu skolēnu darbu es jau esmu atzinīgi izteicies *Dundadziņiekā*. Ar tik čakliem un apziņīgiem bērniem prieks sadarboties. Teritorijas labiekārtošanā varam piedāvāt

darbu cauru gadu.

— **Kā ar privātipašumiem?**

— Šogad nemanu lielu nekārtību un daudz piegružotu vietu. Atsevišķās vietās gan. Piemēram, ir liela māja, vairāk

das kaudzes nav glītas, pa gabalu spīd plastmasas pudeles, stikli. Tas raksturīgi šim pavasarim. Ar pašvaldības policistu šajā jomā strādājam un strādāsim. Tāpat uzrunājam visus tos pagasta centra zemes īpašniekus, kuru teritorijā ir kūla. Tas ir ugunsbīstami un neglīti. Atgādināšu, ka centrs — tā ir teritorija no baltās ceļa zīmes līdz baltajai ceļa zīmei.

Kopumā kūtrākie ir daudzdzīvokļu

māju iedzīvotāji.

Jāuzteic SIA *Ziemeļkurzeme* algotais darbinieks, kas ne tikai apziņīgi sakārto konteineru novietnes, bet arī rīta agrumā savāc apkārtnes atkritumus.

— **Brīdināt neizdarīgus un slinkos — tas ir pirmais solis. Bet, ja to neievēro?**
— Tad jāierosina sastādīt administratīvo aktu un jāsoda. Ir tādi

privātipašnieki, kas ir brīdināti, bet ne-

liekas ne zinis. No veikalu īpašniekiem stingrāk jāprasa saistošo noteikumu izpilde. Tas skar teritorijas sakoptību, karoga izkāšānu paredzētajā laikā.

— **Ekskursanti, caurbraucēji visu labo un sliktu pieraksta Dundagai, pašvaldībai, nezinot un nešķirojot apsaimniekotājus. Piemēram, parks aiz estrādes ir a/s Latvijas valsts meži pārziņā, bet morālā atbildība gulstas uz mums.**

— Taisnība, iebrucējs to nesaprot, un parks ir viens no cilvēku visbiežāk apmeklētajām vietām. Pašlaik tas kopumā nav pārāk pievilcīgs. *Latvijas valsts meži* diezgan daudz dara parkā, sākot no Lata ozola, tīra pamežu.

— **Šogad atdzima tāds mazliet aizmirsts sabiedrības pašdarbības veids kā talka.**
— Paldies visiem, kas to iecerēja un sarīkoja! Pie dēlīša iedzīvotāji paši bija pielikušiicinājumu uz talku. Avotiņa apkaime tagad ir glīti saposta.

— **Diemžēl šādas ierosmes ir visai retas. Kā varētu vēl mudināt? Kādreiz pašvaldība rīkoja konkursu par sakoptāko sētu.**

— Tā bija. Iespējams, šis jautājums atkal jāapspriež. Mums šķita, ka mazinās interese, ka cilvēki kūtri izvirza

miem varam lasīt šajā numurā. Taču galvenā doma ir: radīsim priekšzīmi ar labajiem darbiem. Pat donkihotiski.

Otrā lielā tēma — darbs, bezdarbs, attiecības. Gan bezkaislīgos skaitļos, gan dažādu cilvēku stāstos. Aiz katra — piedzīvotais un secinātais. Mums uzticētais.

Tā vai citādi šajās attiecībās esam mēs visi. Jācer, ka ne gluži kā Brauna kustībā, kur viena bumbaņas pieskaršanās nejausi iekustina nākamo. Domāsim līdzī, kā gluži prātīgi aicina kāda reklāma, un darīsim, nebīstoties kļūdīties.

Alnis Auziņš

Pasākumi maijā

1. maijā plkst. 12.00 koncerts *Latvija Eiropas Savienībā*. Piedalās Dundagas mākslas un mūzikas skolas audzēkņi un Dundagas vidusskolas jauktais koris. Ieeja par brīvu

8. maijā plkst. 13.00 Jāņa Sproģa koncerts *Bez mīlestības nedzīvoji*. Ieejas maksa Ls 0,50

14. maijā plkst. 12.00 Pils diena

27. maijā koncertē *Gustavo*

Zaļā jumprava pilnvarota paziņot

14. maijā jau trešo gadu visus aicinu uz Pils dienu.

Sākums **pulksten 12.00** ar Dundagas mākslas un mūzikas skolas audzēkņu un deju kolektīva *Dun-dang* koncertu pils lielajā zālē.

Tūlīt pēc koncerta Eiropas Savienības *Phare* grantu programmas *Sabiedrības integrācijas veicināšana Latvijā* projekta *Līvu kultūrvides elementu kopšana Ziemeļkurzemes amatniecībā* un *ainavā* noslēgums. Ar dziesmām un rotaļām priecēs lībiešu dziesmu ansamblis *Līvlist*. Būs apskatāma izstāde *Lībiešu senlietas un jaunlietas*.

Visu dienu mākslas un mūzikas skolā — audzēkņu darbi.

Sešos vakarā visus aicinu uz Lielvārdes tautas teātra izrādi — Mārtiņa Zīverta *Minhauzena precībām*. Izrāde 18. gadsimta tērpos ilgs 2,5 stundas. Ieeja uz izrādi Ls 1,00, pensionāriem un skolēniem — Ls 0,50.

pretendentus. Varbūt jādodomā, kā maiņīt pieeju, veidu, jāsaista konkurss vēl ar kādu citu pasākumu. Nenoliedzami, kādi pamudinājumi ir vajadzīgi.

Alnis Auziņš

Mīļi sveicam lielajos dzīves svētkos Martu Kajaku! Mīlestībā un cieņā — visi absolventi.

Mēneša jautājums

Ko vajadzētu darīt, lai uzlabotu sabiedrisko kārtību Dundagā?

Edvīns Zemtiņš, pensionārs

Domāju, ka nav izsmelti visi sabiedriskās ietekmēšanas veidi. Ar jauniešiem vairāk jāstrādā skolai. Arī ar vecākiem. Ar pārgalvīgajiem autobraucējiem būtu policijai darbs. Kādreiz dežurēja zemessargi, tagad diemžēl viņus vairs neējt. Pieejai vajadzētu būt tādai pašai — ja neklausā ar labu, tad jāsoda! Pašvaldības policists ir tiesīgs to darīt. Viņa darba laikam vajadzētu būt tādām: priekšpusdienā brīvs, bet vakarpusē jābūt Dundagā! Vispār jādzīvo uz vietas. Tā domā daudzi.

Derētu sarīkot iedzīvotāju sapulci, kā pagājušo gadu, uzaicinot centra privātmāju īpašniekus un daudzdzīvokļu māju vecākos. Nevar slavēt to, kas notiek pašu sētās. Nevien policists arī neizstāvēs klāt katram puīšelim, kas aplauz apstādījumus.

Tam vajadzētu būt daudzpusīgam, saskanīgam, neatlaidīgam darbam.

Kārlis Kantsons, 12. klases skolēns

Jārada tādi apstākļi, lai nebūtu iespēju un vēlmes pārkāpt noteikumus. Visiem ir zināms, kad un kādos apstākļos sabiedrisko kārtību grauj. Attiecīgām institūcijām attiecīgajā laikā pienācīgi jārīkojas. Nepieciešams respekts pret kārtību uzturošajām institūcijām.

• **18. aprīlī ir atjaunoti vētras izgāztie Kužnieku kapu vārti. Ozola stabi ir Jumaru saimes dāvinājums, darbu paveica SIA Pretpils meistars Ēriks Kravalis. Atsaucīgi bija Aigars Zadiņš un Aldons Zumbergs. Paldies!** *Ivara Abaja teksts un foto*

nekā 10 dzīvokļu, blakus konteineram — iespaidīga atkritumu kaudze. Parasti sadzīves atkritumi. Kāpēc? Tā-

• Par vienu sapostu vietu vairāki!

Andra Kojro foto

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 1. aprīlī

► Gada pārskats

Apstiprināja Dundagas pagasta padomes 2004. gada pārskatu.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem *Bērzlapēs* (4,1 ha), *Kalniēki* (11,8 ha), *Dzērves* (22,5 ha) un *Antelapiņi* (28,6 ha).

► Konkursu, izsoļu un cenu aptauju komisija

Izveidoja konkursu, izsoļu un cenu aptauju komisiju: Andris Kojro (vadītājs), Raitis Sirkels, Imants Zin-

gniks, Uldis Puļķis, Uldis Katlaps un Inguna Klēvere.

► Projektēšana īpašumā Grīvas

Atļāva uzsākt saimniecības ēkas projektēšanu īpašumā Grīvas.

► Individuālā darba atļaujas

Atļāva nodarboties ar individuālo darbu: Vasilijam Antaļikam, Aivaram Apsānam, Vīlim Cīcim, Egilam Grīner-tam, Uldim Klucim, Andim Krūmiņam, Jānim Kēniņam, Aivim Landmanim, Dainim Laperam, Aivaram Mauriņam, Guntim Mauriņam, Rolandam Mikam,

Rainim Rozenbergam, Oskaram Vēmanim un Edgaram Vilmanim — ar mežizstrādes darbiem; Laimai Upnerei, Daigai Rudenei un Rudītei Vilma-nei-Pāvelei — ar mežsaimniecības darbiem; Valdim Vītolam — ar galdniecības pakalpojumiem.

► Nosaukuma piešķiršana

No īpašuma *Bērzi* atdalāmam 4,1 ha zemes gabalam piešķīra nosaukumu *Bērzlapes*.

► Zemes piešķiršana lietošanā

Saskaņā ar likuma *Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos* 2. pantu un iesniegtajiem pieprasījumiem piešķīra pastāvīgā lietošanā 24,5 ha zemes saimniecības *Jaunstumbri* veidošanai un 20,4 ha zemes saimniecības *Lodes* veidošanai.

Ceļosim

Ļīvu zemē!

Līvōd Rānda — kultūrvēsturisks ceļojums Ļīvu zemē ir Phare 2002 program-mas Atbalsts projektu sagatavošanai līdzfinansēts projekts Dundagas pa-gasta padomes paspārnē, partneri — Kolkas pagasta padome, Ļībiešu savie-nība un Kurzemes tūrisma asociācija.

Projekts norisinās no 2004. gada ok-tobra līdz 2005. gada augustam, sagata-vojot izpētes materiālus, tehniskos projektus dažādiem tūrisma objektiem un vietām Ziemeļkurzemē, Ļīvu pie-krastē, Kolkas un Dundagas pagastā, kā arī investīciju projekta pieteikuma do-kumentāciju Eiropas Reģionālās attīstī-bas fondam (ERAF).

Pašlaik projektā pilnībā sagatavota izpētes dokumentācija, aprakstot tū-risma produktus un pasākuma plānus Ziemeļkurzemes novadpētniecības muzejam Dundagas pilī, Ļībiešu sētai, Ļīvu tautas namam, domājot par tūris-ma maršrutu un tūrisma informācijas centru attīstību, par informācijas zīm-ju un stendu izvietošānu, kā arī sagata-vojot mārketinga plānu un tūrisma portāla koncepciju.

Sagatavoto informāciju izmanto tehniskās dokumentācijas izstrādei, kas pašlaik uzsākta arī novadpētniecī-bas muzeja un naktsmītņu izveidei Dundagas pilī, kā arī pieteikuma saga-tavošanai ERAF, lai šajā projektā tikai vīzijās un papīros skatīto nākamajā projektā arī īstenotu. Piedaloties ERAF, pašvaldībai iespējams atgūt vairāk ne-

kā 75 % no ieguldītajiem finanšu lī-dzekļiem.

Maija beigās Dundagā ceram rīkot diskusiju par tūrisma attīstību Ziemeļ-kurzemē.

Sīkākas ziņas par projektu mājas la-pā: http://www.zalaisnovads21.lv/ lv-pro.html.

Alanda Pūliņa,
projekta koordinatore

Ļībiešu amatniecības

projekts tuvojas

noslēgumam

Latvijas Sabiedrības integrācijas fonda Eiropas Savienības *Phare* pro-grammas *Sabiedrības integrācijas veici-nāšana Latvijā līdzfinansētais projekts Ļīvu kultūrvides elementu kopšana Zie-meļkurzemes amatniecībā un ainavā drīz noslēgsies*. Sekmīgi paveikts plāno-tais — notikuši 6 semināri, esam vieso-jušies pie Ventspils Ļībiešu grupas un Ļīvu centrā *Kūolka*. Kokamatniecību ap-gūst vairāki puīši, keramīki pēta Ļībiešu trauku rakstu zīmes. Gatavojam piecus bukletus par podniecību, tautastēr-piem, kokamatniecību, zvejniecību un muzejiem Ļībiešu zīmē. Vēl jāpagūst izremontēt un amatnieku rīcībā nodot Dundagas *slūžu namiņu*.

Jautrākā un ikvienam atvērtākā projekta diena būs 14. maijs, kad Pils dienas laikā lūkosim amatnieku darbu izstādi — gadatirgu. Noskaņu radīs arī Rīgas Ļībiešu ansamblis *Līvli* un Kolkas Ļībiešu ansamblis *Laula*. To dalībnieki

ne tikai dziedās, bet arī mācīs lībiskas rotaļas un izspēlēs fragmentu no lībie-šu kāzām. Seno lībiešu lietu izstādi un amatnieku jaunākos darbus varēs ap-skatīt pils izstāžu zālē — arī visu vasa-ru.

Una Upīte

Piensaimnieki vērtē

22. aprīlī pilī pārskata sapulcē piensaimnieku kooperatīvās sabiedrī-bas (PKS) *Dundaga* valdes locekļi un paju biedri atskatījās uz iepriekšējā un šajā gadā paveikto un mazliet sprieda par nākotni.

Īsi atstāstot dzirdēto un nepiesaucot skaitļus, aina izskatās šāda. Par spīti šķēršļiem, *Dundaga* atsākusi darbību. Mīnusa zīmē ierakstāms izjauktais tir-gus, pazaudētie piena piegādātāji, pa-rādu nasta, ražot aizliegtie piena pro-dukti. Ieguvumi — pārliecība par kopī-bas spēku, saliedējoties PKS biedriem, pašvaldības vadībai un vietējai sabied-rībai.

Viens no svarīgākajiem nākotnes uzdevumiem — kopā ar pašvaldības vadību mēģināt skaidrot valsts līmenī, ka ražotājam nedrīkst izvīrīt vienādas prasības, nešķirojot, vai tas apgādā vie-tējo vai ārzemju tirgu. Otrs, ko uzsvēra valdes loceklis Aigars Zadiņš — jātiek skaidrībā par PKS nākotni. Vai palikt pie pašreizējās saimniekošanas formas, kad viss it kā pieder visiem, bet reizē nav viena īpašnieka, vai ražotni priva-

ir palielināt uzņēmuma vērtību, ko rada sakārtota teritorija, jaunas iekār-tas. Pamazām arī aug darbinieku pro-fesionalitāte, kas ar laiku ļaus pievērsties jauniem ražošanas veidiem un paplašināt darbību. Lielākā jēga ir tajā, ka viss notiek stabili. Līdz ar to tādas ir darba vietas un algas. Ja cilvēki cits citu atbalstīs, attīstīsies vietējie uzņē-mumi, radīsies jaunas darba vietas. Tas ir pamats, kam vajadzīga savstar-pēja uzticēšanās.

Cilvēki līdz galam neizprot arī baļķu cenu un maksāšanas sistēmu. Nosakot cenu, vērā ņem baļķu kvalitāti un arī koeficientu. Par sliktu kvalitāti neva-ram maksāt cenu lapā norādīto augst-āko samaksu. Tādēļ parasti vispirms baļķus novērtējam un ar īpašnieku vie-nojamies par cenu. Ir bijuši gadījumi, kad mežu īpašnieki, cenšoties iegūt augstāko samaksu, pārdod savus baļ-ķus nelegāliem uzpircējiem, kas cilvē-kus krāpj. Tas rada meža nozarei nega-tīvu tēlu un apgrūtina mūsu darbību. Mūsu pluss ir tas, ka ikviens zina, kur mūs var atrast, tāpēc mums nav ne jē-gas, ne izdevīgi kādu krāpt.

Dundagā viss ir savstarpēji cieši saistīts. Ja cilvēki uzņēmumos ieguldīs savu darbu, viņi saņems algas. Par savu naudu viņi nodrošinās darbu frizie-riem, zobārstiem, pārdevējiem veika-

► Dundagas vidusskolas uzņēmšanas un atskaitīšanas noteikumi

Apstiprināja Dundagas vidusskolas uzņēmšanas un atskaitīšanas noteiku-mus vispārējās vidējās izglītības pro-grammās. Noteikumi stājas spēkā 4. aprīlī. Ar tiem var iepazīties vidusskolā un pagasta padomes kancelejā.

► Kultūras darba grupa

Izveidoja kultūras darba attīstības vadlīniju izstrādes darba grupu: Anita Nazarova, Ārija Jāvalde, Andris Kojro, Aldons Zumbergs (vadītājs), Santa Maksimoviča, Una Sila, Uldis Katlaps un Linda Vīksna.

► Finanšu komisija

Iepazinās ar deputāta Ulda Katlapa aicinājumu izveidot pagasta padomes Finanšu komisiju atbilstoši likuma *Par*

tizēt? Tā ir ļoti svarīga izšķiršanās, ko nedrīkst ilgi atlikt.

Dažādos locījumos runātāji pirms sapulces un tās laikā piesauca Eiropas Savienību (ES), no anekdotiskā “Dundagas pagastam kā pirmajam Lat-vijā izstāties no ES” līdz padomes priekšsēdētāja Gunāra Laicāna aicinā-juma ikkatram iedzīvotājam apsvērt savas iespējas iegūt ES piedāvāto finan-sējumu.

Kopīgi izcīnītās cīņas raunds uzliek pienākumus turpināt.

Alnis Auziņš

Kādu gadskārtu atceroties

Divi cilvēki, Tamāra un Silva, 20. aprīlī aizvadīja pacilāti. Taču prieks arī daudziem citiem dundadzniekiem. Gadu pagasta centrā darbojas sabied-riskā tualete.

Jubilejas reizē nelielajā telpiņā aiz kases lodziņa rosās abas darbinieces. Ikdienā vienu dienu strādā Tamāra, otru — Silva. Sen nebiju saticis tik prie-cīgus, ar darbu un dzīvi apmierinātus cilvēkus. 3150 klientu gada laikā bijuši *ķeizara gaitās*. Vidēji — 10 dienā, bet va-sarā ir 40 cilvēku un vairāk. Ziemā ap-meklētāji galvenokārt vietējie caur-braucot.

Šādas tādas lietas cilvēki mēdz aiz-mirst. Lielākoties sīkumus, bet reiz kāds piltenieks aizmirsis svarīgus do-kumentus. Tie nogādāti adresātam. Sil-va: “To gan izjūtam, ka caurbraucējiem

pašvaldībām 54. pantam un pagasta pa-domes nolikuma 3.1. punktam 5 locek-ļu sastāvā. Deputāts Austris Kristap-sons ieteica komitejas sastāvā iekļaut deputātu U. Katlapu, tā kā viņš darbo-jas tikai vienā pastāvīgajā komitejā. Nolēma iekļaut Finanšu komitejas sa-stāvā 5. locekli — U. Katlapu.

► Vēlēšanu komisijas izveide

Pamatojoties uz likumu *Par pilsētu, rajonu, novadu un pagastu vēlēšanu komi-sijām un vēlēšanu iecirkņa komisijām*, no-teica, ka Dundagas pagasta vēlēšanu komisija izveidojama 7 locekļu sastāvā, un nolēma izsludināt vēlēšanu komi-sijas locekļu kandidātu pieteikšanās ter-miņu Dundagas pagasta padomē līdz 22. aprīlim.

Protokolu pārlūkoja Aivars Miška

nav, kur bagāžu atstāt. Bieži vien lūdz, vai nevaram kādu laiciņu paturēt. Bet galvenais ir tas, ka dundadznieki ir ļoti solīdi. Agrāk likās, ka visapkārt atejai vienmēr būs nesmuki. Te cilvēki ir pie-klājīgi, ienākot sasveicinās. Acīmredzot sakopta vide tomēr audzina. Mums iekšā viss ir tikpat balts un tīrs kā pirms gada.”

Par garlaicību Silva un Tamāra ne-sūdzas. Klausās radio, palasa žurnālus, aprunājas ar kādu bijušo darbabiedru, kas ienāk laiku pakavēt.

Lai veicas arī turpmāk!

Alnis Auziņš

Pavasaris kopā ar dāņiem

Aprīlī pie Dundagas vidusskolē-niem atkal viesojās draugi no Skovbo komūnas. Katru viesošanās reizi sko-lēniem ir kāds uzdevums. Šoreiz bija jāiestudē mūzikls *Draugi uz kuģa*. Izrā-di gatavoja četras darba grupas — teā-t-ra, deju grupa, dziedātāji un dekorāciju darinātāji. Izrādes galvenā doma — draudzības pamats ir cilvēka dvēsele, nevis ārējais izskats un bagātība. Lai kuģis nenogrimtu un varētu kuģot tā-lāk, visiem bija jāstrādā kopā, arī prin-cesei jāmazgā kuģa grīda.

Protams, neiztrūkstošās bija iepazi-šanās spēles, ekskursijas, spēļu vakari, padarītā analīze un atvadu balle. Nāka-mā tikšanās — rudenī Dānijā.

Una Upīte

Cilvēki + uzticēšanās

+ sadarbība = attīstība

Dundagā kopš 2004. gada 26. aprīļa darbojas SIA PRESTA WOOD — ražotne ar 22 darbiniekiem. Firmas īpašnieks Valdis Kļaviņš ir ti-kai 25 gadus vecs. Mūsu saruna izvērtās nopietna, mērķtiecības caurvīta un ar Dundagai neierasti optimistisku skatu nākotnē.

SIA PRESTA WOOD uzpērk baļķus, no kuriem gatavo dēļiņšus, no tiem savukārt dažāda garuma un resnuma puļķīšus — “cilindriskas koka detaļas un dībeļus” — sagataves zīmuļiem, tapiņas un savie-nojumus mēbeļu ražošanai.

Valdis ir atgriezies Dundagā — jauniešiem pavisam neraksturīgi. Gluži vienkārši esot gribējies sākt ar ražošanu saistītu uzņēmējdar-bību, turklāt vietā, kur dzimis un uzaudzis. Ieklausīsimies Valdi!

Nekas nenāk viegli. Pamatā ir fizisks un garīgs darbs, bieži pat naktīs. Uzņē-mums pagaidām ir mazs, tam nemitīgi jācīnās ar neskaitāmām grūtībām. Bet, kad uzņēmums aug, darbs optimizējas. Daudz jāstrādā, lai panāktu konkurēt-spēju. Šāds puļķīšus ražo arī Ķīnā un Lietuvā. Ķīnā tie ir divreiz lētāki, taču, konteineriem līdz Eiropai jāceļo vairā-ki mēneši. Mēs vinnējam ar tuvumu.

Daudzi nesaprot, kas ir uzņēmējdar-bība Latvijā. Piemēram, iedomājas — ja tu nopērc izejvielas, šajā gadījumā bē-rza baļķus, pārstrādā, pārdod, tad tev uzreiz samaksā naudu. Taču naudas

aprite ir ļoti gara. Lai no baļķiem sara-žotu gatavo produkciju, paiet aptuveni mēnesis, vēl pēc mēneša uzņēmums saņem samaksu par precēm. Latvijā labi zināmas rūpnīcas bieži vien kavē-jas pat par diviem līdz četriem mēne-šiem. Tas atspoguļo Latvijas vispārējo ekonomisko stāvokli. Cilvēkiem šķiet, ka uzņēmums saņem samaksu dažu dienu laikā, bet baļķu piegādātājam samaksā tikai pēc mēneša. PRESTA WOOD ir ražojošs uzņēmums, kura dar-bības profils ir baļķu pārstrāde, kas veido papildu pievienoto vērtību, kā arī darbavietas Dundagā. Mans mērķis

Liekam aiz auss!

DARBS, DARBINIEKI, BEZDARBNIEKI

Sen pagātnē tie laiki, kad pavasarī deramdienā gājēji salīga pie saimniekiem, un tad uz gadu bija miers, ja neatgadījās nekas ārkārtējs. Tagad ārkārtas stāvokļi ir ik uz soļa, un krietna tiesa cilvēku uz īsāku vai ilgāku laiku ir bezdarbnieki. Tas nopietni skar arī mūsu pašvaldību.

Pēc mūsu pašvaldības datiem, 2005. gada 1. janvārī Dundagas pagastā pavisam dzīvoja 3830 cilvēku — 2351 darba spējas vecumā, 662 bērni vecumā līdz 14 gadiem un 817 pensionāri. Jāpiebilst, ka pēdējos gados iedzīvotāju skaits pašvaldībā nemitīgi rūk.

Piedāvājam sarunu gan ar Nodarbinātības valsts aģentūras Talsu filiāles vadītāju *Andri Veršānu*, gan ar cilvēku, kas, neatradis darbu šeit, zināmu laiku strādājis ārzemēs un labprāt darītu to vēlreiz.

Makšķeres, zivis un NVA

Pirms 14 gadiem Latvijā nodibināja Nodarbinātības valsts dienestu, ko 2003. gadā pārveidoja Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA). Šai iestādei ir 28 filiāles — katrā rajona centrā. Arī Talsos.

— Visai izsmeļošas ziņas par jūsu aģentūru atrodamas NVA mājas lapā.

Andris Veršāns: — Tieši tā. Mūsu mājas lapā www.nva.lv var izlasīt, kā bezdarbniekam reģistrēties, iepazīties ar viņa pienākumiem, lai šo statusu paturētu.

— Kā skaitļi raksturo bezdarbnieku ainu Dundagas pašvaldībā?

— Nodarbinātības valsts aģentūras Talsu filiālē marta sākumā bija

“Esmu gatava braukt atkal”

Pusotru mēnesi Anglijā nostrādājusī dundadzniece *Edīte Kardele*. Lai gan kapitālisma šūpulī daudz kas nav bijis tā, kā cerēts, tomēr Edīte labprāt brauktu vēlreiz.

— Kā jūs pieņēmat lēmumu — strādāt ārpus Latvijas?

— Izlasīju piedāvājumu strādāt atbilstoši manai profesijai, tas ir, veidot kompozīcijas no ziediem. Te, Dundagā, darbu nevarēju atrast, īpaši jau savā arodā. Aprunājos ar firmas pārstāvi, noslēdzu darba līgumu un pērn 7. decembrī aizbraucu uz Angliju.

— Vai jums neradās šaubas par iespējamiem sarežģījumiem? Neaprunājaties ar paziņām, ar kādu, kam jau ir līdzīga pieredze?

— Domāju, ka lielā daļa dundadznieku, kas devusies darba meklējumos ārzemēs, tur arī strādā. Vīriešiem tas liekotos varētu būt veiksmīgi, jo celtniekiem, mūrniekiem un šoferiem parasti ir darbs un pienācīga samaksa.

Risks? Jā, vienmēr tas ir. Manā gadījumā firma, kas palīdz iekārtoties darbā, bija reģistrēta, firmas pārstāve arī pārliecināti visu izstāstīja. Noslēdzu līgumu par darba nosacījumiem un samaksu, paredzot nodokļus. Tas bija

No Nodarbinātības valsts aģentūras mājas lapas *www.nva.lv*

NVA

- organizē un īsteno aktīvos nodarbinātības pasākumus;
- palīdz bezdarbniekiem un darba meklētājiem iesaistīties darba tirgū;
- uzskaita brīvās darba vietas;
- reģistrē un uzskaita bezdarbniekus un darba meklētājus;
- bez maksas informē par brīvajām darba vietām, kā arī bezdarbnieku un darba meklētāju tiesībām un pienākumiem;
- bez maksas konsultē bezdarbniekus un darba meklētājus profesionālās piemērotības jautājumos, piemērotas profesijas un pārkvalifikācijas izvēlē;
- analizē un prognozē darba tirgus konjunktūru.

Viens no biežāk uzdotajiem jautājumiem mājas lapā: „Vai NVA izsniedz bezdarbnieka pabalstus?”

Bezdarbnieka pabalstu aprēķina un izmaksā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA). Bezdarbniekam, kurš oficiāli ieguvis šādu statusu, ar NVA izsniegtu izziņu jādodas uz deklarētajai dzīvesvietai vai pieraksta adresei tuvāko VSAA filiāli, kur viņam aprēķinās potenciālo bezdarbnieka pabalstu. Papildinformācija: www.vsaa.lv

reģistrēti 107 bezdarbnieki, no tiem 42 jaunieši vecumā no 18 līdz 25 ga-

diem, 5 pirmspensijas vecumā, 7 invalīdi, 17 personas pēc bērnu kopša-

kaut kas līdzīgs gadījuma darbam, jo visu laiku pieprasījuma pēc ziedu kompozīcijām nav.

— Kur jūs strādājāt un ko tieši jums vajadzēja darīt? Kādi bija sadzīves apstākļi?

— Firmas birojs atradās Mansfildā, dzīvojam 200 km attālumā, savukārt 2 stundu brauciena attālumā no dzīvesvietas — fabrika, kurā strādājām. Mūsu dzīvojamās mājiņas saucām par karavānām. Vienā vajadzētu dzīvot 6 cilvēkiem, bet mūs ielaida 10, visiem nepietika ne matraču, ne galdiņu. Gandrīz sākās strīdi, kurš pirmais ko aizņēmis. Pēc pieciem no rīta cēlāmies, lai nokļūtu darbā. Vakarā tāpat 2 stundas atpakaļceļā, tad vēl jāieiet lielveikalā, ap vienpadsmitiem tikām pie miera.

Darbs man patika. Tieši tas, kas bija solīts. Gatavoju ziedu kompozīcijas pēc pasūtītāju vēlmēs. Dabūju strādāt ar tādiem augiem, kādus te nemaz neredz. Visi darbinieki bija ļoti laipni. Ar laiku man uzticēja mācīt citus. Tur bija dažādu tautību cilvēki, piemēram, indieši, portugāļi. Dažs labs neko nemācēja izveidot. Es tādiem ierādīju — ar rokām, žestiem, jo pati angļiski protu vāji, tāpat arī citi viesstrādnieki.

Strādājām pa 12 stundām dienā. Kad gadījās daudz darba, tad vispār bez brīvdienām. Oficiālais pārtraukums — 15 minūtes priekšpusdienā, no pusdiemim līdz diviem pusdienas pārtrau-

kums, kas jāizmanto tieši tajā laikā. Pēcpusdienā arī bija paredzēts 15 minūšu pārtraukums, taču, ja bija daudz pasūtījumu, tad strādājošajiem izdalīja enerģijas dzērienu un pārtraukumā nelaida.

Reiz biju tā nogurusi, ka uz brīdi atspiedos pret galdiņu. Uzreiz man aizrādīja, ka tā nedrīkst. Jāstāv uz abām kājām, jāstrādā! Tur ir īpaši cilvēki, kas pēta, ko un kā tu dari. Gribējās savu darbavietu nofotografēt, tomēr neuzdrīkstējos. Vienā zālē darbojāmies ap 70 cilvēku.

Daba tur īpaša, atšķirīga no Latvijas. Kad ieraudzījām kādu bērzu, tas šķita kā brīnums. Klimats maigāks. Janvārī uz lauka vēl auga kāposti. Lauki ideāli sakopti. Gandrīz katram īpašumam apkārt iežogojums.

Pa ceļam uz darbu ik pa gabalam redzējām skārda angārus. Tāpat visur līdzīgas nelielas fabrikas.

— Kas sagādāja vilšanos?

— Nepatīkšanas sākās ar pirmo algu. Mēs nesaņēmām solīto. Ielidojām sestdienā, bet īri lika maksāt, it kā būtu dzīvojuši jau no pirmdienas. Par pirmo nostrādāto nedēļu vispār nesaņēmām neko. Un tālāk — krāpšana un iedzīvošanās uz strādnieku rēķina ik uz soļa. Tā, piemēram, mums lika nopirkt darbam īpašus džemperīšus, kas Latvijā maksātu ap latu, bet tur mums bija jāsamaksā 15 latus. Par virsstundām

nas, 23 ilgstošie bezdarbnieki. Salīdzinājumā ar februāra sākumu bezdarbnieku skaits palielinājies par trim.

Februārī bezdarbnieku statuss piešķirts 9 cilvēkiem, no gada sākuma — 17 cilvēkiem, savukārt februārī šis statuss atņemts 6 bezdarbniekiem (arī par bezdarbnieku statusa neizpildi), no gada sākuma — 15 bezdarbniekiem.

Februārī darbā iekārtoti 3 bezdarbnieki, no gada sākuma — 5. Algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos februārī nosūtīti 2 bezdarbnieki, no gada sākuma 4 — pagasta padomē un pašvaldības iestādē *Ziemeļkurzeme*. Uz mācībām vai pārkvalifikāciju nav nosūtīts neviens bezdarbnieks. Pasākumos konkurētspējas paaugstināšanai iesaistīti 4 bezdarbnieki, no gada sākuma — 6. Projektā *Atbalsts invalīdiem bezdarbniekiem profesionālo prasmju apguvei darba vietā* iesaistīti 2 bezdarbnieki.

— Kādos gadījumos atņem bezdarbnieka statusu?

— Pirmo reizi stājoties bezdarbniekos, cilvēkam jāreģistrējas mūsu filiālē Talsos, pēc tam — obligāti reizi mēnesī. Citādi bezdarbnieka statuss zūd. Atkārtoti reģistrēties var arī izbraukuma reizē — katru mēnesi tādi notiek arī Dundagā. Tikai jāievēro mēneša cikls. Ja cilvēks, piemēram, reģistrējies 8. aprīlī, bet mēs izbraukumu rīkojam 10. maijā, tad būs pagājis jau vairāk nekā mēnesis. Mēs cilvēkus brīdinām, lai viņi aizmāršības dēļ statusu nepazaudētu.

— Vai jūsu rīcībā ir ziņas, cik Dundagas pagastā ir oficiālo darba-

mums pienācās prēmija, bet mēs to nesaņēmām. Par dzīvesvietā patērēto gāzi mums lika maksāt nepamatoti daudz. Sākot darbu, katram jāiemaksā drošības nauda. Ja strādnieks nekādu kaitējumu firmai nav nodarījis, tad darba attiecības beidzot, pirms braukšanas šo naudu viņam vajadzētu atgūt, bet to man neizmaksāja.

Firma uz mūsu rēķina iedzīvojas. Jau pašā sākumā mums atņēma pases. Mums vairs nebija, kur sprukt. Kad nemitīgi uzstājām, lai atdod pases, tad gan atdabūjām. Pēc pusotra mēneša pasūtījumi bija izpildīti, un firmu aizslēdza līdz 5. februārim. Tad mums piedāvāja divas iespējas: braukt mājās vai palikt turpat un gaidīt, kad parādīsies darbs. Tas nozīmētu iekulties parādos, jo jāmaksā īre, par gāzi, elektrību. Tagad saprotu, ka tāda ir šīs firmas politika — iedzīvoties uz jauniņo rēķina un tad atkal vervēt nākamos.

Pārbraukusi mājās, sazinājos ar Anglijā palikušajiem. Esot iedevuši lielu avansu, toties atkal atņēmuši pases. Firmai jau bija darišana ar angļu policiju. It kā jau pelnīju daudz, 5 latus stundā (līgums paredzēja 7 latus), bet beigās kopumā paliku drusku mīnūsā. Nolēmu tur vairs neatgriezties. Daudzi palika sarūgtināti. Pavisam bijām divdesmit, no Dundagas — divi.

— Kapitālisma nepievilcīgā puse ...

— Kad esi prom no mājām un bez

vietu?

— Pēc mūsu rīcībā esošajiem datiem, Dundagas pagastā ir 36 darba devēji. Likums nepieprasa darba devējiem sastrādāties ar mums, sadarbība ir brīvprātīga. Tāpēc arī mums nav visaptverošu ziņu.

— Kas ir galvenais labums, ko bezdarbnieks var gūt no NVA?

— Lietojot mazliet novalkātu teicienu, mēs bezdarbniekam varam piedāvāt makšķeri, nevis zivi. Tas ir, mēs paši neradām darbavietas, bet ziņojam par brīvām darba vietām, par pārkvalificēšanās kursiem u.tml.

— Kāda ir atsaucība?

— Visi mūsu rīkotie pasākumi notiek Talsos un visi ir par brīvu. Tātad cilvēku ziņā ir, kā še nokļūt. Diemžēl bezdarbnieki bieži aizbildenās — par tālu, nav līdzekļu, lai aizbrauktu, nav laika...

— Kas ir populārākās jūsu piedāvātās pārkvalifikācijas iespējas?

— Dažādi kursi — frizieriem, grāmatvežiem, celtniecībā. Spektrs ir plašs. Piedāvājam dažādas konsultācijas, īpašu 40 stundu programmu — vispārēju darba meklēšanas kursu, kurā ietilpst psihologa nodarbības, mācām rakstīt CV, pareizi sagatavoties un izturēties darba intervijā, kā arī informējam par jaunāko likumdošanu.

Vēlreiz gribu uzsvērt — daudz kas atkarīgs no paša cilvēka, no viņa rošības un gatavības atsaukties. No spējas mainīt savu domāšanu, kas ir tik grūti. Taču konvejiera darba laiks aiziet pagātnē.

Alnis Auziņš

darba, tad esi priecīgs par katru iespēju nopelnīt. Dzīve ir dārga. Kilograms kartupeļu maksā latu, lētākā maize — 60 santīmu, bet mums tādu grūti ieest. Redzēju sievieti, kas bija mēnesi bez darba, nokritisies svarā, galīgā depresijā, gribēja tikt mājās. Lūdza kompensāciju, bet viņai rupji atteica. Kad lielveikalā dzird krievu vai latviešu valodu, tad viesstrādnieki uzreiz cits citam iet klāt un apjautājas par darbu.

Kad ilgstoši esi bez darba, tad sākas strīdiņi, cilvēki gatavi jau cits citam mesties virsū. Daudzi no Latvijas lūdza atsūtīt naudu, lai tiktu prom. Lai gan — kā var braukt mājās, ja naudu aizņēmis, jau prombraucot?

Ja būtu nostrādājusī 9 mēnešus, tad dabūtu bezdarbnieka statusu. Bet tik ilgi palikt šajā vietā nebija iespējams.

— Kādi secinājumi un ieteikumi citiem darba meklētājiem ārzemēs?

— Labas valodas zināšanas būtu priekšrocība. Tas dod iespēju viesstrādniekam pēc 8 mēnešiem iegūt pastāvīga strādnieka statusu Anglijā.

Meitenēm varbūt ir riskanti braukt. Tomēr jaunajiem, kam nav ģimenes, ir vieglāk mēģināt. Svarīgi ir, lai tur, otrā galā, pretī sagaidītu zināms cilvēks, uz kuru var paļauties.

Esmu gatava braukt vēlreiz. Uz citu vietu. Tur tomēr var nopelnīt.

Alnis Auziņš

Izglītība iziet ielās

23. aprīlī Dundagas pilī notika pasākums *Izglītība iziet ielās, domāts ikvienam* — gan tiem, kas vēl mācās skolā, gan tiem, kas strādā vai pašlaik ir bez darba. Par sevi un savām piedāvātajām izglītības iespējām klāstīja dažādas arodividusskolas, Latvijas Kultūras koledža, Talsu pieaugušo izglītības centrs un Nodarbinātības valsts aģentūra. Dienas turpinājumā diskusijā

katrs varēja uzzināt visu par sevi interesējošo iestādi, bet noslēgumā — jauks un skanīgs Madaras Celmas koncerts. Dienas garumā vecāki varēja savas atvases atstāt bērnudārza audzinātāju uzraudzībā — spēlēties, darboties ar papīriem un krāsām. Tā kā izglītība iet roku rokā ar grāmatām, tās plaši un krāsaini piedāvāja izdevniecība Eve.

Diena bija jauka un piesātināta, pasākums — pārdomāts, tikai mūsu pusē, izrādās, ļoti maz iedzīvotāju interesē mācīšanās.

Una Upīte

Kā godināsim Krišjāņa Barona piemiņu?

13. aprīlī Dundagā viesojās Latvijas Rakstnieku savienības un Rīgas Latviešu biedrības (RLB) priekšsēdis Valdis Rūmnieks, viņa vietnieki Andrejs Migla un Gaida Jablovska, RLB fondu glabātāja Mirdza Stirna, Rakstniecības, teātra un mūzikas muzeja direktora vietniece Māra Enģele, kā arī Sumberē dzimušais dzejnieks Arnolds Auziņš, lai vienotos par ieceri kopā ar dundadzniekiem rudenī RLB telpās godināt Dainu tēvu.

Kā pastāstīja Rūmnieka kungs, RLB

jau vairākus gadus godina ievērojamus mūsu tautas kultūras darbiniekus. 30. oktobrī, dienu pirms Krišjāņa Barona dzimšanas dienas, daudzinašanas reize Dainu tēvam un Dundagas pusei — visu dienu K. Baronam veltīti pasākumi, bet dažas stundas īpaša uzmanība tieši dundadzniekiem. Sapulcējušies nodibināja darba grupa pagasta bibliotekāres Rutas Emerbergas vadībā un apsprieda galvenās vadlīnijas. Domājamā un darāmā daudz — nolemt, kādus cilvēkus iesaistīt, ko

lūgt 30. X uzstāties, kādus iespieddarbus līdz jubilejas reizei izdot. Sava vieta būtu arī Dundagas puses daudzinašanai ar lietišķo mākslu, ar mūsu pusei raksturīgajiem ēdieniem utt.

Mazs darvas pilieniņš labo ieceru medus podā — atceļā uz Rīgu ciemiņu grupa iebraukusi Valpenes kapos. Enģeles Baronas kaps nav bijis sakopots. Tas nu mums kopīgiem spēkiem būtu jāsapoš. Krišjāņa Barona atdusas vieta, par laimi, vairāk Aivara Aksenoka darbinieku ziņā.

Alnis Auziņš

Uģis Roze: «Lai pašam patiktu un lai izdzīvotu»

Gadus desmit Sūdes ciemā diendienā nodzīvoja dziedātājs Uģis Roze. Par *Dundagas posmu* lūdzu pastāstīt pašu Uģi.

Sākums Rīdalmēžos

Sievasmātes otrajam vīram Indulim Kibaram piedāvāja strādāt Dundagas kolhozā par enerģētiķi. Braukāja uz darbu no Rīgas, kamēr dabūja mājiņu Sūdē. Tad sievasmāte pārcēlās uz Dundagu, un arī mēs ar sievu un bērniem sākām pa vasarām ciemoties. Svaigs gaiss, meža ieloks, laba atpūta. Braukājām, braukājām, līdz ievērojām turpat neapdzīvotu māju. Jums gan caurs, logi sapuvuši... Bet, ja dabūtu par saprātīgu cenu? Sameklējām saimnieku, vienojāmies un nopirkām. Šķiet, neatkarības laiku sākumā.

Iegādājāmies vasarai, bet vide jau ievēl. Klusi, mierīgi, patīkami. Pats tajā laikā strādāju Vācijā — pusgadu tur, pusgadu Latvijā. Ko ģimene Rīgā darīs? Sieva ar bērniem pārcēlās uz Dundagu. Man arī apnika jūrnieka dzīve. Rīgā negribējās atgriezties. Nolēmu mazliet pievērsties zemkopībai. Nedaudz naudas biju iekrājis. Talsos izsolē iegādājos lauksaimniecības tehniku. Nopirkām govī, cūkas, aitas. Naturālā saimniecība, pašu vajadzībām. Zemes maz, 6 ha, puse ar akmeņu kaudzēm. Traktoru dāļājām visiem kaimiņiem pa labi un kreisi. Mums arī daudzi palīdzēja, piemēram, Andris Adrejsons.

Iztaisījām dziļurbumu. Ūdens mums tiešām labs. Tagad sev uz Rīgu vedam vairumā. Ūdenim mēneša laikā neviens burbulītis neparādās. Kad ielaiž vannā, pilnīgi zilgans. Tā ir vērtība.

Par prieku sev

No Vācijas atbraucot, no Latvijas aprites biju ārā. *Turaidas* Roze vairs nepastāvēja. Ne repertuāra, ne arī kam dziedāt. Varu ne tikai dziedāt, taču ikvienu darbu gribu darīt ar prieku. Ja mums nebūtu paticis ar zivīm ņemties, es nekad to nebūtu darījis. Mēs aizrāvāmies, Antuanete izgudroja receptes, abi eksperimentējām, devām kaimiņiem nogaršot. Tas bija radoši un interesanti.

Gan pārtikas ražošanā, gan mūzikā, jebkurā lietā man tik darīt to, kas pašam pa prātam. Citādi zūd jebkāda jēga. Daru kaut ko ne tāpēc, lai dzītos pēc milzu peļņas, bet lai būtu interesanti un lai varētu izdzīvot.

Zivju lieta

Kad Vācijā beidzu dziedāt, kāds vācu paziņa ieteica uztaisīt nelielu zivju pārstrādes cehu, kūpināt lašus. Uzcēlām tādu pašu kā vācu kompanjonam, tikai nedaudz lielāku. Divus trīs gadus nodarbojāmies ar lašu biznesu, kūpinājām, eksportējām uz Vāciju. Vācu tirgū iespīesties gan bija grūti. Turklāt Baltijas laša vecrožā

krāsa nespēja konkurēt ar norvēģu laša sarkanīgāko. Man teica: jūsu produkcijai ir lieliska kvalitāte, bet kā lai to pārdod? Pircējs, ieraugot bālgani rozā krāsu, nodomā, ka zivis ir vecas.

Ar kādu Norvēģijas firmu noslēdzu sadarbības līgumu un sāku pārstrādāt norvēģu lasi. Mēs ar sievu un bērniem bijām ģimenes uzņēmums. Badā nemirām, par bagātniekiem nekluvām.

Diemžēl lielais tirgus diktē savus noteikumus. Jo tev mazāks apgrozījums, jo lielāka cena jāuzliek produkcijai. Vācu kompanjons arī gribēja lielāku peļņu, tāpēc atpirku no viņa kapitāla daļas, ko biju ieguldījis ceha izveidē. Pārgāju vairāk uz vietējo tirgu Bet cik te, Latvijā, lasim pirktpēja? Tā ar lašiem izbeidzām, jo gandrīz vairs neatmaksājās, un pārgājām uz citām zivīm. Sālījām siļķes, žāvējām skumbrijas, pārtaisījām krāsnis, lai skumbrijas varētu auksti kūpināt. Kvalitāte bija laba, var prasīt jebkuram Talsu rajonā. Gatavojām zivju salātus, ņēmām Pūres mērces, majonēzes. Bet, ja tu ražo labus produktus, tad tas izpaužas arī cenā. Savukārt pirktpēja lēnām samazinājās. Turklāt aizvien vairāk skārāmies ar Eiropas Savienības prasībām ražotnei. Paņēmām vēl kredītu bankā, izremontējām un paplašinājām cehu. Iegādājāmies busiņu ar saldējamo iekārtu — dārgi! Vajadzēja izbūvēt vēl vienu tualeti. Eiropas mūļķības! Vai vīram ar sievu jāiet katram savā tualetē, ja viņi grib pārstrādāt zivis? Ja man būtu desmit darbinieki, vai tad man visā plavā vajadzētu sabūvēt tualetes? Saprātu, ka tamlīdzīgas prasības tikai pieaugs.

Viss darbs prasīja aizvien vairāk enerģijas un laika, bet deva mazāk gandarījuma. Cēlāmies sešos, gulēt gājām krietni pēc pusnakts. Biju spiests pretēji savai pārliecībai pievienot produkcijai konservantus, jo lielveikali neņēma produkciju, ja tai nav mēneša realizācijas termiņa. Galu galā skaidri sapratu — vai nu mums jāpaplašinās, jāpiesaista jauni darbinieki un pašiem viss jāvada, vai

arī jābeidz. Man negribējās iet plašumā un kļūt par ciemiņu paša mājās.

Ko darīt Dundagā?

Mūsdienu Latvijas laukiem raksturīga aina — daudziem gribas baidīt lauku mieru un klusumu, tikai — no svaigā gaisa vien nepārtiksi. Kā nopelnīt iztiku? Lielie gateri beidz darbību, tautsaimniecībā viss iet uz nepareizo pusi. Tā man šķiet. Ko man Dundagā iesākt? Veikalu jau tā par daudz. Vienu laiku mums bija spēļu zāle, bet tikai kā blakus nodarbe. Antuanetei patika ar bērniem darboties, rīkot konkursus, sacensības. Kāda kapeiciņa atleca. Bet spēles nemitīgi jāpērk klāt. Gandrīz vai

pārrados, no rīta bieži vien jau aicināja atpakaļ uz Rīgu... Arī bērni bija paaugušies un domāja turpināt izglītību galvaspilsētā. Tā visa ģimene pārvācāmies uz Rīgu.

Bet māja, īpašums Dundagā joprojām ir. Indulis pieskata, un koka mājai arī ziemā nekas īpaši sliktis nevar notikt. Reiz iedomājos — varbūt pārdot un nopirkt kaut ko citu tuvāk Rīgai. Bet pārlīku. Ko darīšu Pierīgā pensijas gados? Tad jau labāk Dundagā, īstos laukos. Iemetīšu kādu kartupeli un burkānu zemē, uz pensiju jau nav ko cerēt. Dundaga tomēr ir mīļa, cilvēki pazīstami. Ja tur būtu ko darīt, es acis nepamirkšķinot atkal dzīvotu tur.

• *No kreisās: Zane Gudrā, Uģis Roze un Līga Priede pagājušā gada nogalē Ziemassvētku koncertā Jēkabpils luterāņu baznīcā.*
Foto no U. Rozes albuma

apmaksāts vaļasprieks.

Mūsu ceļu arī ziemā var tā aizpušināt, ka nedēļām neizklūt. Ar vienu traktoru neko neizdarīt. Kāda vairs ražotnei? Rudeņos un pavasaros ceļu balķvedēji izdangā. Vajadzētu būt tā — ja mežs dod peļņu, tad zināma nauda jāieekasē ceļu labošanai.

Atkal Rīgā. Ar skatu uz Dundagu

Tad Rīgas muzikanti teica: dari taču to, ko tu proti! Atsāku dziedāt. Sākumā joprojām mitinājos Dundagā, bet grūti bija izbraukāt. Naktī

Mēs Rīgā dzīvojam vēl samērā klusā vietā. Bet ko lielpilsētā pavasarī, vasarā iesākt? Sēdi istabā un skaties četrās sienās. Man patīk, ka varu iziet pie mājas zāli papļaut. Laukos, savā īpašumā, varu kaut vai pliks staigāt.

Pa vasaru jau cenšamies uz Dundagu aizbraukt. Viss gaida mūsu atgriešanos. Bet, kamēr dziedāšana sokas, tikmēr nerentējas *Rīdalmēžos* dzīvot.

Alnis Auziņš

Kreisajā pusē, kur sirds

DUNDAGAS VIDUSSKOLAI 60

31. — 35. izlaidums (1977 — 1981)

Audzinātāji: Marta Kajaka (31.), Hilda Vitmane (32.), Valentīna Aņisimova (31.), Gunārs Laicāns (32.), Ināra Ozoliņa (33.), Atis Stāmers (33.), Lūcija Zepa (34.), Rita Klēvere (34.), Tālvāldis Ziņģis (35.), Valda Parema (35.).

Dežuranta gaitas

32. izlaidums, 1978. gads

1978. gadā beidzu skolu, kurā tagad pati strādāju. Dundagas vidusskolā mācīties sāku 9. klasē. Dundadznieku mūsu klasē bija tikai 3, pārējie — ne vien no visa tagadējā plašā Dundagas pagasta, bet arī no Virpes, Ances, Ameles, Stikliem un Kolkas. Vidusskolas gados vienots klases kolektīvs tā arī neizveidojās. Droši vien arī tagad nav vēlēšanās citam citu satikt, jo mūsējie skolas salidojumus neapmeklē.

Toreiz skola bija jauna, un skolēni paši ļoti rūpējās par kārtību un tīrību klasēs. Katru nedēļu tika vaskota un bonierēta grīda gan klasēs, gan gaitenī. Ikdienā virsdežurants pārbaudīja, kā dežuranti iztīrījuši klases, un kārtības burtiņā ielika atzīmes. Virsdežuranta pienākums ietilpa arī nopīest zvana pogu. Viņa galdiņš atradās pretī skolas parādes durvīm, un šim svarīgajam cilvēkam mācību stundas nebija jāapmeklē. Protams, virsdežuranti katru dienu mainījās.

Tā kā dzīvoju internātā, virsdežuranta pienākumi bija jāpilda arī tur. Šis postenis bija vēl atbildīgāks. Internāts atradās pilī — 2. stāvā zēni, 3. stāvā meitenes. No rīta, pirms skolēni devās uz skolu, bija jāpārbauda istabiņu tīrība un kārtība. Kad visi bija aizgājuši, virsdežurants ar lielo caurslēdzamo atslēgu no iekšpuses aizslēdza pils durvis un palika tur vienatnē. Viņa pienākumos ietilpa arī kurināt diezgan daudzās krāsnis. Dažreiz kāda krāsns dūmoja un sagādāja nopietnas nepatikšanas. Ierodoties apkopējai, atskanēja durvju zvans, un dežurants steidzās atslēgt smagās durvis. Apkopēja tīrīja sabiedriskās telpas un kurināja daļu krāšņu. Dažreiz ieradās kādi negaidīti ciemiņi, kas vēlējās apskatīt pili un kaut ko par to uzzināt, un tad dežurantam bija jāieļūtas gida lomā. Pēcpusdienā bija jāorganizē malkas nešana — ļoti nopietns darbs, jo bija daudz lielu telpu, un dažās atradās pat vairākas krāsnis. Pulksten desmitos vakarā virsdežurants visus pārskaitīja un ziņoja ugunsdzēsējiem, cik

skolēnu nakšņos.

Skolu nācās kavēt arī citu dežūru dēļ. Kad mācījās 11. klasē, ķīmijas stundās skolotāju Nicetu Jankovsku kādu laiku aizvietoja skolotājs Kārlis Čoders. Kādu dienu sastapāmies uz kāpnēm, un viņš jautāja: “Meit, kāpēc jūs nenākat uz skolu?” Pavisam apmulsusi atbildēju: “Es nāku uz skolu.”

Viņš savukārt turpināja: “Bet vakar ķīmijas stundā jūs nebijāt.” Paskaidroju, ka dežurēju virtuvē. Viņš žēli noteica: “Ak virtuvē. Tad jau jūs nebijāt tikai viena stundā. Bet man šī stunda bez jums likās tik gara.”

Skolotāja Elga Ābola mācīja matemātiku. Pārsteidza, ka viņas kabinetā uz katra skolēna sola atradās lineāls, smaili noasināti zīmuļi un dzēšgumiņa.

Septembris bija kartupeļu laiks. Katru dienu lielais autobuss mūs aizvīzināja uz kolhoza kartupeļu lauku. Strādāju pāri ar klasesbiedru Oļegu Leju. Parasti viņš centās ātri izklūt no autobusa un pievākt mums labākos spaiņus. Uz darbu nemaz tik nasks nebija, kā tas varētu no malas likties, jo gabalu viņš centās saīsināt, pārspraužot mietiņus.

Gadskārtējās ierindas skatēs abi ar Oļegu jaucām un salikām Kalašņikova automātus. Satrenģusies biju pamatīgi, ar šo ieroci milzīgā tempā varēju tikt galā kaut aizvērtām acīm.

Vēl varētu piebilst, ka mūsu skolas forma bija melnas kleitas ar baltām apkaklītēm un aprocēm, un skolotāji

centās uzmanīt, lai kleitas nebūtu ne par īsām, ne par garām.

Nobeigumā gribu aicināt savus klasesbiedrus 8. oktobrī apmeklēt kārtējo Dundagas vidusskolas absolventu salidojumu.

Lienīte Iesalniece (kādreiz Veide), 32. izlaiduma absolvente

Sveika, skola!

32. izlaidums, 1978. gads

Pirmā skolas diena — 1967. gada 1. septembris. Šo notikumu man nācās gaidīt diezgan ilgi, jo es nekādi negribēju samierināties, ka mans piecus gadus vecākais brālis jau iet skola,

bet man vēl jāpaaugas. Ļoti bieži es viņu pavādīju un sagaidīju no skolas, lai kādu gabaliņu varētu panest viņa skolas somu. Atceros laiku, kad viņu uzņēma pionieros. Skolā bija

paredzēts svinīgs pasākums, uz kuru devos arī es ar vecākiem. Mammai kategoriski pieprasīju, lai mani sagērbj tieši tā kā skolnieci — baltā blūzē un melnos svārciņos. Gribēju būt skolaī piederīga.

Mana pirmā klases audzinātāja bija skolotāja Ilga (?) Brūvere. Klasē bijām kādi divdesmit pieci skolnieki. Ar daudziem no viņiem vienā klasē mācījās visus vienpadsmit gadus — Dainu Alkšbīrzi, Benitu Freivaldi, Ēriku Vītoli, Ligitu Blumbergu, Agru Šīpolu. Pirmos skolas gadus un vidusskolā mācījās kopā ar Valdi Ābolu.

(Turpinājums 6. lpp.)

• *Skarleta, Gunārs un Vija kolhoza kartupeļu talkā.*

(Turpinājums no 5. lpp.)

1974. gada decembrī uzcēla jauno skolu. Svinīgi atvadījāmies no vecās pils. Par godu tam sarīkoja lāpu gājieni no pils uz jauno skolu. Sākumā soļoja karognesējs un skolas orķestris, pēc tam — skolotāji un skolnieki. 1975. gada vasarā notika mūsu 8. klases izlaidums jaunajā skolā.

Tālāk nolēmu mācīties vidusskolā. Uzsākot mācības 9. klasē, mēs iepriekš nezinājām ne klasesbiedrus, ne klases audzinātājus. Liels bija prieks, uzzinot, ka mūsu klasi audzinās Gunārs Laicāns. 9.a klasē bijām gandrīz visi skolnieki, kas bija mācījušies šajā skolā, savukārt 9.b klasē — tie, kas pirms tam bija mācījušies Kolkas, Mazirbes, Ances pamatskolā, un šo klasi audzināja Hil-da Vitmane. Mums izveidojās aktīvs kodols — Daina Alkšbirze, Lienīte Celma, Valdis Ābols, Aigars Zadiņš, Skarleta Brudzinska, bet visam pāri mūsu audzinātājs — jauns, enerģijas un visdažādāko ideju pilns.

Skolotājs Laicāns mums mācīja fiziku un astronomiju. Astronomijas stundās klase strādāja grupās, kas tajā laikā bija pavisam jauna mācību metode. Atsevišķas lietas Laicāns mācīja tikai zēniem, lai tie varētu meitenēm interesanti stāstīt par zvaigznēm, pavadot tās mājās vakaros no dejām.

Reiz kāds skolotājs bija pasūdzējis par mums audzinātājam, neatceros, ko bijām pastrādājuši. Laicāns ieskrēja klasē nikns, izspūris, sarkans, nostājās draudošā pozā un nokliedza: “Ja man būtu automāts, es jūs visus nošautu!” Bet dusmas ātri pārgāja, viņš vienmēr centās atrast

pieeju katram skolēnam, lai izrunātu visus samezglojumus.

Vidusskolas laiks sakrita ar diskotēku ienākšanu mūsu sabiedrībā. Lai-cāns bija aizrāviens ar mūzikas ierak-

• Skarleta un Vija.

stu iegādāšanos un visa jaunā apzināšanu mūzikā. Visā šajā lietā audzinātājs iesaistīja arī mūs — savu audzināmo klasi. Klausījāmies ierakstus, tulkojām rakstus par populāriem dziedātājiem un grupām. Šo

aizraušanos kādreiz izmantojām savā labā. Ja bija piesolīts kontroldarbs fizikā, bet mēs nebijām tam sagatavojušies, tad vajadzēja tikai *nejauši* uzdot kādu jautājumu par mūziku, un kontroldarbam laika vairs neatlika.

Tā kā klases vakarus direktors Guntis Grūslis neatļāva tik bieži, kā vēlējamies, tad rīkojām klases pēcpusdienas ar tematiskiem nosaukumiem, piemēram, *Džekam Londonam 100*. Sākumā parunājām par rakstnieka dailradi, bet pēc tam turpinājumā — diskotēka. Reiz direktors atļāva sarīkot diskotēku skolā. To vadīja Valdis Ābols. Viņš stāstīja par skandalozo dziedātāju Miku Džegeru, par viņa skatuvisko tēlu un mūziku. Pēkšņi direktors piecēlās, devās uz skatuvi un paziņoja: “Mums šāda mūzika nav vajadzīga!” Direktors gaidīja, kad sāksim dejojot citas mūzikas pavadībā. Iestājas klusums. Tad lēni cits pēc cita visi skolēni pameta skolas zāli, bet direktors palika, viens pats sēžot. Nākamajā dienā bija paredzēts pārgājiens *pretī pavasarim*. No rīta visi bijām sapīkuši un aizvainoti,

bet kādā meža pļaviņā no sirds izrunājāmies, cits citu uzmundrinājām un azartiski uzspēlējām regbiju. Tā izlādējāmies un atbrīvojāmies no negatīvajām emocijām par sabojāto pasākumu.

Skolā bija tradīcija pēc 10. klases braukt ekskursijā uz Ļeņingradu, bet 11. klases ziemas brīvlaikā apmeklēt Maskavu. Katrai klasei noteikti ir jauki un neaizmirstami mirkli no šīm ekskursijām. Iepazīstoties ar Maskavu, katrai dienai bija savs apskates objektu plāns. Ekskursijās nebija iekļauta Maskavas Lielā teātra apmeklēšana, bet mēs ar Skarletu izlūdzāmies no audzinātāja atļauju apmeklēt vakara izrādi. Aizbraucām līdz teātrim, nemaz nezinot, kāda izrāde paredzēta. Biļešu nebija, tās mums izdevās nopirkt no kāda cilvēka pie teātra. Priecīgas devāmies iekšā, bet nekur tālu netikām, jo mums bija pārdotas biļetes uz tās dienas rīta izrādi. Nolēmām iet pie teātra administratora. Krievu valodu zinājām abas labi, bet centāmies runāt ar akcentu, lai domātu, ka esam ārzemnieces. Administrators mūs uzklausīja un deva rīkojumu ielaist bez biļetēm. Tā mēs, latviešu meitenes, nonācām greznās ložās, kur sēdēja ārzemnieces vakarkleitās. Man mugurā linu diegu tamborēta jaciņa ar piespraudi, kas gatavota no pieclatnieka monētas. Izrāde vēl šodien atmiņā.

Gribētu atcerēties arī citus skolotājus: matemātiku mācīja Maija Zvilna, jauna, ar lielu pedagoga talantu, bioloģiju — Rita Klēvere, stingra un taisnīga, vēsturi — Oto Stāmers —

• Vija tagad.

Foto no V. Vilcānes albuma

vienmēr atvērts disputam. Tomēr man vissirsnīgākās un labākās atmiņas ir par sporta pedagogiem Edvīnu Klēveru un Skaidrīti Motmilleri.

Mūsu klase satiekas apmēram ik pa divarpus gadiem, starp skolas salidojumiem. Tikšanās iesākas ar audzinātāja Gunāra Laicāna ierakstu klases žurnālā par salidojuma apmeklēšanu.

Es ļoti vēlētos, lai šajā salidojumā, skolas sešdesmit gados, satiktos pēc iespējas vairāk absolventu. Esiet atsaucīgi! Tiksimies visi oktobrī!

Vija Vilcāne, dzimusi Alsberga

Zemkopju zināšanai

1. Par maksājumu samazināšanu platībām, kurās dedzināta kūla

Vai maksājumu samazinājumu piemēros arī tad, ja iespējamais maksājumu saņēmējs nav vainīgs kūlas dedzināšanā? Vai tad, ja izdodas pierādīt, ka viņš nav bijis iesaistīts dedzināšanā, iespējams panākt, ka maksājumu nesamazina?

Ministru kabineta (MK) 2004. gada 17. februāra noteikumu Nr. 82 *Ugunsdrošības noteikumi* 3. punktā paredzēts, ka ikvienas personas **pienākums** ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var novest pie ugunsgrēka.

Līdz ar to, ja lauksaimnieks nav

radījis apstākļus kūlas dedzināšanai, tad kūlas dedzināšana nav iespējama un atbalsta maksājumu nesamazinaš. Pretējā gadījumā neatkarīgi no tā, kurš ir aizdedzinājis kūlu, atbalstu samazinās tai personai, kura radījusi apstākļus kūlas degšanai, t.i., zemes apsaimniekotājam. Proti, par konstatēto dedzināšanas faktu samazinās maksājumu atbalsta pretendenta arī tad, ja viņš pats nebūs kūlu aizdedzinājis.

Uzmanību!

Ja kūla dedzināta saimniecības teritorijā (neatkarīgi no tā, kura vainas dēļ), kuras apsaimniekotājs pretendē uz Lauku attīstības plānā paredzētiem platību maksājumiem: *Mazāk labvēlīgo apvidu un Apvidu ar iero-*

bežojumiem vides aizsardzības nolūkā atbalsts; pasākuma *Agrovide* apakšpasākumu — *Buferjoslu ierīkošana, Bioloģiskā lauksaimniecība, Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos* — atbalsts, tad **platību maksājumu samazinās 10% apmērā**, kā tas paredzēts Labas saimniekošanas prakses nosacījumu* neievērošanas gadījumā **visā saimniecībā**.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta valsts ugunsdrošības uzraudzības inspektori uzskaita kūlas dedzināšanas faktus un sadarbibā ar Lauku atbalsta dienestu apkopo informāciju par to radītajām sekām.

2. Par pastāvīgām pļavām un ganībām

Vai tas nozīmē, ka lauksaimniekiem savas ganības vajadzētu dekla-

rēt kā Aramzemē sētos ilggadīgos zālājus, lai viņiem nebūtu jāpilda 5 gadu nosacījums, kas attiecas uz pastāvīgajām ganībām?

2005. gadā saskaņā ar Eiropas Komisijas prasību Kopējās lauksaimniecības politikas reformas ietvaros Latvijas lauksaimniekam ir jānodrošina, ka iesniegumā *Platību maksājumu iesniegums 2005* deklarētās pastāvīgo pļavu vai ganību platības nesamazinās turpmākajos gados.

Par *Pastāvīgām pļavām vai ganībām* uzskata zemi, ko izmanto *stiebrzāļu vai cita veida zāles lopbarības*** dabiskai audzēšanai (pašējā) vai kultivējot (iesējot) un kas **nav bijusi iekļauta saimniecības augsekas sistēmā** piecus gadus un ilgāk.

Savukārt *Aramzemē sētie ilggadīgie zālāji* ir sējuma platības, kuras iekļauj **augsekā** līdz 5 gadiem un kas nodrošina mājlopu vajadzību pēc zāles lopbarības vasaras un ziemas periodā. To zemeņa botānisko sastāvu veido kultivējamās tauriņziežu un stiebrzāļu zālaugu sugas***, un tām ir raksturīgs labs kultūrtehniskais stāvoklis.

Līdz ar to, ja līdzšinējo *pastāvīgo pļavu vai ganību* platību 2005. gadā *nepārveido par sēto zālāju*, kas ir zemes teritorija, kur zāles zelmenis ir izveidots no selekcionētām šķirnēm, tādējādi pilnīgi iznīcinot veco zelmeni ar pārrašanu, tad lauksaimniekam deklarētā *pastāvīgo pļavu vai ganību*

platība ir jānodrošina 2005. gada deklarētajā lielumā turpmākos gadus.

3. Vai jātīra kontūrgrāvji vai meliorācijas grāvji?

Pretendējot uz vienoto platību maksājumu, lauksaimniekam ir jāievēro labas lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumi, tostarp meliorācijas sistēmu uzturēšana (kas nozīmē ne tikai kopt grāvjus): *“Attiecīgajā lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībā tiek veikta attiecīgā lauksaimnieka atbildībā esošo meliorācijas sistēmu uzturēšana, nodrošinot zemes mitruma režīmu regulēšanu.”*

Šī nosacījuma neievērošanas gadījumā lauksaimniekam samazinās atbalsta maksājumu.

Atgādinām, ka MK 2004. gada 8. aprīļa noteikumi Nr. 272 *Meliorācijas sistēmu ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi* nosaka prasības, kādas **zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāievēro** valsts, valsts nozīmes, pašvaldības, **koplietošanas vai viena īpašuma meliorācijas sistēmu izmantošanā, kopšanā un saglabāšanā**.

Šo pašu noteikumu 5. punkts noteic, ka lauksaimniekam (zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdniekam) **ir jākopj ūdensnotekas, novadgrāvji, kontūrgrāvji un susinātājgrāvji**.

**Zemkopības ministrijas
Lauku atbalsta dienests**

* Labas saimniekošanas prakses nosacījums

	Joma	Specifika	Normatīvs	Normatīva prasība
15.	Dabas aizsardzība	Nedrīkst pieļaut zāles dedzināšanu , jo tādējādi degradē vērtīgos biotopus un iet bojā kukaiņi, putni un dzīvnieki	MK noteikumi Nr. 82 <i>Ugunsdrošības noteikumi</i>	20. punkts. Objekta teritorijā sistemātiski attīra no degtspējīgiem atkritumiem, bet ap ēkām 10 metrus platu joslu attīra no sausās zāles un nenovāktu kultūraugu atliekām. 21. punkts. Zemes īpašnieks (valdītājs) veic nepieciešamos pasākumus , lai objekta teritorijā kūlu nededzinātu

Avots: Latvijas Lauku attīstības plāns Lauku attīstības programmas īstenošanai 2004 — 2006.

** **Stiebrzāles vai cita veida zāles lopbarība** — visi stiebrzāļu augi, kas tradicionāli aug dabiskās ganībās vai kurus parasti iekļauj sēklas maisījumos pļavām vai ganībām, neatkarīgi no tā, vai tās izmanto lopu ganīšanai vai ne.

*** **Tauriņziežu dzimta** – lucerna, galega, sarkanais āboliņš, baltais āboliņš, bastarda āboliņš; **stiebrzāļu dzimta** – timotiņš, kamolzāle, pļavas auzene, pļavas lapsaste, ganību airene, pļavas skarene, sarkanā auzene.

Par pļavu un ganību deklarēšanu platību maksājumu saņemšanai

Neilgi pirms pieteikšanās uz **platību maksājumiem lauksaimnieki uzzina, ka tās platības, kuras šogad (nevis kā sākotnēji bija domāts — reizē ar pāriešanu uz Vienoto saimniekošanas maksājumu) deklarēs kā pastāvīgās pļavas un ganības, nā-**

kotnē nevarēs mainīt. Tā noteikusi Eiropas Savienība, pamatojot prasību ar vēlmi saudzēt vidi un saglabāt zālāju — aramzemes attiecības.

Tāpēc, piesakoties uz 2005. gada platību maksājumiem, zemniekiem vēlreiz jāpārdomā, kādu no savām

platībām deklarēt kā pastāvīgās ganības. Kā šogad nodeklarēsiet, tā arī paliks, gandrīz bez iespējām ko mainīt. Tātad septiņreiz jānomēra, lai neliegtu sev iespēju nākotnē šajā zemē audzēt kaut ko citu. Būs gan paredzēts veids, kā ganības varēs pārvērst atpakaļ aramzemē, taču tie būs reti izņēmumi un uz to nevajadzētu paļauties.

Platību var deklarēt kā aramzemē sētos ilggadīgos zālājus (720. kods),

bet tādā gadījumā pastāv liels risks, ka lopbarības platības pārsniegs references platību, samazinot valsts tiesos papildu maksājumus par šīm platībām. Turklāt, ja botāniskais sastāvs neatbildīs kultivētajiem zālājiem, kontroles gadījumā tos klasificēs kā pastāvīgās pļavas un ganības. Otrs risinājums — deklarēt kā papuves (610. kods), trešais, šķiet, vispiemērotākais — izmantot 989. kodu — pārējās kultūras aramzemē.

Savukārt zemes apsaimniekotājiem, kuri zemi nākotnē nomās, vēlams pārliecināties, vai zemes īpašnieks šo platību 2005. gadā nav pieteicis kā pastāvīgās pļavas un ganības, tādējādi ierobežojot zemes izmantošanas iespējas!

**Avots: Zemnieku saeima,
tālr. 7027044; 9483894**

Sveiks, lai dzīvo!

«Zemkopība dzimtai ir asinīs»

Aprīlī apaļu jubileju svinēja *Austris Kristapsons*. Zemkopis, kas vairāk nekā 30 gadu nostrādājis Dundagā, kādreiz galvenais zootehniķis, tagad mūsu puses vienīgās lielsaimniecības vadītājs. Sveicot Austri, dodam vārdu pašam gaviļniekam.

Grūtā bērnība.

Un līdzcilvēku mīlestība

Uzaugu kā bārenis. Manu tēvu, jaunsaimnieku un aizsargu, 1945. gadā izsūtīja uz Vorkutu, māti, vectēvu, brāļus un māsas — 1949. gadā uz Tomsku. Paliku mājās pie tēva kalpones, latgalietes Veronikas Bernānes, kas kļuva par manu audžumāti. No viņas mantoju mīlestību un labestību pret līdzcilvēkiem, kas deva spēku visam mūžam. Kam vajadzēja ar mani, tādu sīku, ņemties, palīdzēt? Bet tā bija, un es to atceros ar pateicību.

Strādāt sāku agri. Sešos gados netālu no Valdemārpils, *Kronmuižā*, gāju ganos. Atceros arī pirmo vasaras peļņu — vatēto segu. Tā lieti noderēja. Mums bija nodegusi māja, un vienu gadu nodzīvojām kūtsaugšā. Siena pantā bijām ieveidojuši iedobi, kur gulēt, un ar segu aizsedzām ieeju.

Pirmajos kolhoza gados visiem klājās grūti. Govis bija tik novārgušas, ka pavasarī, izlaižot ganos, daļa palika grāvjos. Audžumāte, strādādama par slaucēju, neko nepelnīja. Tomēr mēs ar māsu bijām laimīgāki par daudziem, jo ēdām lopbarības raušus, piedzerot pienu. Mazs būdams, jau apzinājos, ka lopiēm jāpalīdz. Meklēju pa laukiem un mežiem dzīvnieku kaulus, pēc tam tos dedzināja un deva govīm, lai tās spēcinātu.

Audžumāte lielāko mūža daļu nostrādāja lauku brigādē. Kad biju pavisam mazs, viņa mani uzšēja sev mugurā un gāja uz darbu. Tā no mazotnes lauku darbus un govīs vien biju redzējis. Pabeidzis 7. klasi Nogales pilī, gadu nostrādāju kolhozā. Vasarā ar zirgu grābekli grābu sienu, statīju rudzu statīpus, ziemā dakšoju vezumus, pievedot lopbarību. Tad izdomāju mācīties Laidzes tehnikumā. Citādi nemaz nevarēja būt.

Jaunības laiks

Dzīvojām ļoti trūcīgi. Pirmo uzvalku nopirku no kursa biedra Edgara Štrausa — lietotu. Tas bija Laidzē, jau mācoties otrajā kursā. Mums bija eksperimentāls kurss. Topošajiem zootehniķiem bija jāmacās pieci gadi, no tiem gads — praksē, iepazīstoties ar lauku darbiem visos sīkumos. Tas daudz deva, neviens mani vēlāk nespēja apstūri apvest. Zināju, ko drīkst no cilvēkiem prasīt, ko ne.

Ministrija pēc tehnikuma beigšanas mani norīkoja uz Valmieras rajonu. Bet kādu vakaru pirms izlaiduma pie manis atbrauca Laidzes kolhoza priekšsēdētājs Pikmeistars ar *Liesmas* kolhoza priekšsēdētāju Gīli. *Liesmā* vajagot zootehniķi. Tajā pašā naktī man jau izrādīja saimniecību un pateica: no rīta sāc strādāt! Tā arī notika. Turpat kantorī

dzīvoju. Visus dokumentus turpu šurpu pāršķīrstīju. Gada beigās, veicot lopbarības inventarizāciju, atklājās, ka trūkst 5 tonnas siena. Laikam biju pārāk sīkumains, no pārdzīvojumiem dabiju pirmo infarktu. Pašlaik par šādu

• Kristību un iesvētību dienā 1954. gadā kopā ar audžumāti Veroniku un māsu Mētru.

Foto no jubilāra albuma

iztrūkumu pasmaidītu, tā ir uzmērīšanas kļūda.

Pēc nepilna gada nokļuva armijā — Viborgā, izpletlēcējos. Jaunībā biju samērā labs sportists, īpaši padevās vieglatlētika, slēpošana, basketbols. No Viborgas nonācu Puškinā, aviomehāniķu skolā. Krievu valodu pratu vāji, bet apguvu. Visbeidzot nonācu Tallinā. Dienēju aviācijas 1. eskadriļā, mielojāmies ar augļiem pie lidotāju galda. Bijām baltieši un baltkrievi, visi ļoti draudzīgi. Tagad, atmiņā pārcilājot šos gadus, iedomājos — varbūt vajadzēja pievērsies aviomehāniķa arodam?

Pēc armijas mani pārcēla uz *Plavām* par galveno zootehniķi. Nekādas vainas! Galvenie strādnieki — čigāni. Ar viņiem labi satiku, nakts laikā varēju sarunāt darbus. Ar prieku varu teikt — manā dzīvē nav bijusi neviena tāda diena, ko vajadzētu nožēlot.

Tad *Plavu* kolhozu apvienoja ar *Oktes* saimniecību. Biju viens no pirmajiem speciālistiem, kas dabūja *žigulīti* par labu darbu. Lielajā sovhozā neklājās viegli. Bija daudzu tautību darbinieki. Kādu laiku darāmais nemaz neveicās. Avīzēs par mums sliktu vien rakstīja,

ņu klienti un uzdevumu devēji bija OMX Rīgas fondu birža, Lattelekom, Hansabanka, Parex banka un SEB Unibanka. Jaunieši pēc izvēles varēja veidot vienu vai vairākus darbus kādam no šo uzņēmumu piedāvātajiem produktiem vai pakalpojumiem.

Darbus vērtēja atsevišķi katrā uzdevumu grupā, galvenais kritērijs — idejas oriģinalitāte, tomēr būtisks bija arī reklāmas vizuālais noformējums un izpildījuma tehnika. No konkursam iesniegtajām 2541 reklamām apbalvošanai izvirzīja 52 labākās idejas, bet katrā uzdevumu grupā ir arī galveno balvu ieguvēji.

un cilvēkiem rokas pavisam nolaidās. Tad lūdzu Maiju Brūveri, lai uzraksta arī ko atzinīgu. Un tiešām, pēc labvēlīgākām publikācijām cilvēki pamazām sāka mainīties, noticeja sev un sāka citādi strādāt. Tā mani uz mūžu iesakņojās pārliecība, ka PALDIES cilvēkam nekad nevar par daudz pateikt.

Dundagā

1974. gadā man pajuka ģimenes dzīve, nedaudz pašķīrāmies ar Mārīti... Biju jau sarunājis vietu slavenajā Kuldīgas *Vārmē* pie priekšsēdētāja Pilenieka. Bet dienu pirms aiziešanas mani uzrunāja rajona galvenā zootehniķe Ārija Freiberga un Elza Grīne. Sak, nesteidzies, aizbrauksim līdz jūrmalai, paplāpāsim. Līdz jūrmalai netiekām — pietājām Dundagā. Toreizējo priekšsēdētāju Žani Grīnvaldu mazliet pazinu no kopīga brauciena pa Austrumvāciju 1972. gadā. Viņš uzreiz sāka stāstīt par savu lielo saimniecību. Mani allaž mājojis sportisks gars, alkas pēc plaša darba lauka. Grīnvalds aicināja, un es piekritu nākt uz Dundagu par galveno zootehniķi. Divās dienās priekšsēdētājs man sameklēja dzīvokli. Jutu — šajā vietā esmu vajadzīgs.

Pirmie gadi bija grūti. Dundaga ir īpaša vieta, cilvēki sadalījušies diezgan noslēgtās kopās, īpaši Kaļķos, Vīdalē, Nevejā. Ja grib sastrādāties, tad katrā vietā jāatrod sava pieeja, jāiedziļinās ikviena raksturā.

Biju prasīgs kā vienmēr, šajā ziņā nemainījos. Darbs bija interesants, tomēr daļai cilvēku pārlieku grūts. Es arī tad vēl visu ļoti ņēmu

pie sirds. Vienu gadu sakrita milzums sniega. Sabruka padsmīt kūtis, *Medzeros* apakšā palika jaunlopi. Vilkām nost lielos baļķus, lai dabūtu dzīvo radību ārā. Sagrautās ēkas gan pēc tam kapitāli atjaunoja. Tas bija pluss. Bet mani piemeklēja otrais infarkts.

Kolektīvs bija milzīgs, ap 15 zootehniķu un veterinārārstu. Astoppadsmīt slaucamu govju fermu, bet pavisam vairāk nekā 45 fermu, komplekss 24 000 cūkām. Pats strādāju, stundas neskaitot, pa naktīm, pārraudzīju slaucēju darbu. Salīdzinot dažādus laikus, jāteic — cilvēki strādāja gan toreiz, gan tagad. Izcīnījām iespēju diviem mūsu strādniekiem aizbraukt pat uz Ameriku. Četri lopkopēji guva izdevību iegādāties vieglās automašīnas. Tas deva gandarījumu.

Brīvos mirkļus tikpat kā neesmu izbaudījis. Esmu bijis tautas tiesas piesēdētājs, sporta biedrības *Vārpa* padomē, vēl citos amatos. Laikam tāda daba, turklāt uzskatu, ka visur var kaut ko mācīties.

Tuvojoties neatkarības laikam, kolhozu sāka vadīt Aldons Zumbergs. Liel-saimniecību pārdalīja. Tagad jāatzīst,

ka privatizācijas sākumā pieļāvam daudz kļūdu, kas nedeļa labu, tikai izjauca iesākto. Saimniecību sadalīja četros ražošanas objektos un trīs pakalpojumu kopsaimniecībās. Pašlaik palikusi viena SIA *Dundaga*.

Vienmēr esmu teicis — mūsu SIA kalpo par starta laukumu tiem, kas nolēmuši veidot savu biznesu. Es ne tikai neatrunāju no tā, bet pat mudinu. Mans skatījums gan ir, ka vienmēr, visos laikos, ir bijušas un būs divas ļaužu grupas. Vieni ir tie, kas paši dara, riskē un vada, otri ir vadāmie.

No strupceļa, kādā bijām iestiguši neatkarības sākuma gados, esam izkļuvuši un varam drošāk skatīties nākotnē. Gribu novēlēt sev un citiem, visam pagastam un rajonam — piedzīvot to, ka lauki ir sakopti, ka cilvēkiem ir priecīgas sejas un visi jūtas kā tiešām neatkarīgās Latvijas iedzīvotāji.

Lauksaimniecība manai dzimtai ir asinīs. Mans tēvs bija jaunsaimnieks, es pats un mani radi ir sekmīgi lauksaimnieki. Nogalē, Rojupē, Kuldīgā zemkopji ar Kristapsona uzvārdu — tie ir mani brāļi un brālēni.

Alnis Auziņš

Par Austri

... *Lai Tevi sargā no debesīm!*

... *Lai Tevi mīl un saprot virs zemes!*

Rindas no viesu grāmatas

Saulainajā un siltajā 4. aprīļa dienā uz skaistu dzīves jubileju atskatījās SIA *Dundaga* valdes priekšsēdētājs AUSTRIS KRISTAPSONS. Jubilāru sveikt bija ieradusies viesi no Ziemeļkurzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes ar Juzefu Kļavu priekšgalā, Talsu rajona padome un tās priekšsēdētājs Ģirts Kalnbirze, Dundagas pagasta vadība, pārstāvji no Latvijas Zemnieku savienības, Dundagas vidusskolas un piensaimnieku kooperatīvās sa-

Vismīlākajam tētim pasaulē

Dzīvo tā, lai tad, kad tavi bērni domā par taisnīgumu, izturību un godīgumu, viņi domātu par tevi!

Džeksons Brauns

Tas iekšējais trauciņš, ko ikviens bērns vēlas, lai tas būtu vecāku mīlestības piepildīts, man vienmēr tāds arī bijis. Es zinu, ka abi ar brāli esam tētim paši mīļākie, taču neatceros, ka būtu kādreiz izcelti citu priekšā kā labākie. Attieksme pret visiem cilvēkiem viņam bijusi vienāda — dodoša. Bieži esmu domājusi, no kāda neizsīkstoša avota var smelt un smelt?

Tētis reti slavēja, bet nekad arī neizmēģēja par neveiksmi. Pavisam maza jau jutos kā līdzīga ar līdzīgu. Toties reti izteiktie atzinības vārdi nāca no sirds dziļumiem un palika manī kā ceļa rādītāji, kas palīdz grūtās brīžos.

Tētis manās acīs vienmēr būs jauns, jo mirdzums viņā ir iekšējās mīlestības izgaismots.

Meita Jolanta

Atbildīgs par savu nozari

Austris bija kolhoza galvenais zootehniķis, es — vecākā zootehniķe, atbildēju par liellopiem un cūkām.

Austra raksturs ir tāds — ja labs noskaņojums, tad uzklaušs, ja slikts, tad ne. Es zināju vislabāk fermas apstākļus, ieteicu, kā rīkoties. Gadījās, ka Austris nepiekrīt, bet vēlāk tomēr izdarīja, kā biju ierosinājusi.

Gods kam gods, ja mums arī radās kādas nesaskaņas, tad paši savā starpā nokārtojām, neskrējām viens par otru priekšsēdētājam sūdzēties.

Austris vienmēr uzņēmās atbildību. Reiz atbrauca kāda pārbaudītāja. Šķirstīja dokumentus un tad paziņoja: “Es gribu runāt ar priekšsēdētāju.” Austris: “Es esmu priekšsēdētāja vietnieks lopkopības jautājumos, es par to atbildu. Ja jums kādi iebildumi, tad sakiet man.”

• Svētku reizē kopā ar agrākajām darbabiedrēm.

Andra Kojro foto

vienības *Dundaga*, draugi, bijušie un esošie darbabiedri un vislabākā draudzene *Berta* — Mārītes Jurčas personā. Skanēja jubilāram vēltīti mīļi un silti vārdi, PALDIES par visu labo, ko Austris devis katram klātesošajam un visai Dundagas sabiedrībai.

Mērija Bogdanoviča

Vēl es gribu teikt — liels Austra nopelns ir tas, ka viņš saglabājis SIA *Dundaga* par spīti valsts nelabvēlīgajai lauksaimniecības politikai. Citādi mūsu lauki viscaur būtu ar nezālēm aizauguši!

Līvija Vīlmane-Pāvele

Skolēnu panākumi

Dundagas vidusskolas skolēni *Aiga Bāliņa* un *Armīns Feldentāls* veiksmīgi piedalījušies mācību priekšmetu valsts konkursos un olimpiādēs.

8., 10. un 11. klases piedalījās *Junior Achievement — Latvija (JAL) konkursa Tava reklāma 2005.* Tā mērķis — dot iespēju 8. — 12. klašu skolēniem pārbaukt sevi reklāmas izveidē, izmēģināt praksē skolā iegūtās teorētiskās zināšanas marketingā, veidojot oriģinālu reklāmas darbu. Jaunieši jutās gandrīz kā reklāmas aģentūras darbinieki, bet vi-

Hansabanka jauniešiem deva uzdevumu veidot reklāmu, kas paustu šīs bankas klientu augsto apkalpošanas līmeni. 525 darbu vidū 1. vietu valstī 8. — 12. klašu grupā saņēma *Dundagas vidusskolas 8. klases skolnieces Aigas Bāliņas* reklāmas ideja. (Nedaudz sīkāk par to nākamreiz.) 14. aprīlī Reiterņa namā Rīgā notika *Junior Achievement — Latvija (JAL) konkursa Tava reklāma 2005* noslēgums un uzvarētāju apbalvošana. Pirms ceremonijas visiem labāko dabu autori un viņu ekonomikas skolotāji noklausījās reklāmas speciālistu lekcijas, aplūkoja labāko konkursa darbu izstādi un našķojās ar Lai-

mas saldumiem.

24. februārī Talsos rajona kultūras vēstures olimpiādē Dundagas vidusskolas 11. klases skolēns Armīns Feldentāls ieguva 3. vietu un tiesības piedalīties valsts olimpiādē. 9. aprīlī Rīgā Armīns parādīja atzīstamu sniegumu. Ierindojoties tūlīt aiz pirmā trijnieka, **Armīns saņēma atzinību valsts kultūras vēstures olimpiādē**, kas ir augsts novērtējums gan Armīnam, gan skolotājai Sandrai Bražei.

Uldis Katlaps

Draudzēsīmies ar igauniem?

No 20. līdz 22. IV pie mums viesojās 11 igaunī no divām pašvaldībām. Pērnvasar Gunta un Ivars Abaji Igaunijā iepazinušies ar Oskara Lutsa muzeja vadītāju Arni Tegelmanu. Tagad igaunju delegācija, arī pašvaldību vadība, ieradās Dundagā ar priekšlikumu parakstīt sadarbības līgumu. Tāds nolūks pamatīgi jāapsver. Norunājam augusta beigās apciemot igaunus.

Viesus iepazīstinājam ar mūsu pašvaldības iestādēm un apkārtnes ievērojamākajām vietām.

Andris Kojro

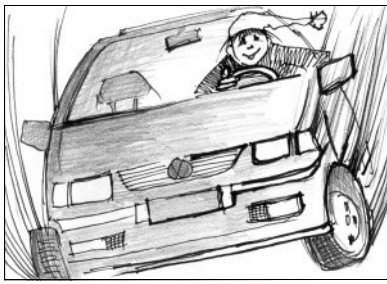
Temuļa jaunie piedzīvojumi

Agri 9. aprīļa rītā pārgalvīgs autobraucējs Dundagas centrā ietriecās elektrostabā, Dundagu atstādam bez elektrības. Fakts.

Zīmēja Sandra, rīmēja Sinla

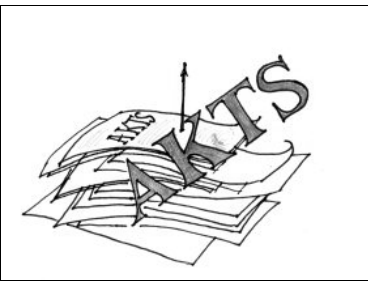
Temuls brīvdienu svin braši,
Lati ripo projām aši.
“Dzīve tak ir baigi grūša,
Jāuztaisa kunga dūša!”

Ierauj alu, šņabi, vīnu
Un — aidā! — ar limuzīnu.
Mašīna met cilpu cilpas —
Tā, ka vējš gar ausīm svilpo.

Te uz reizes — stabs aug priekšā.
Temuls spēji drāžas iekšā.
Briķš un brākš! Stabs kājām gaisā,
Dundaga slīgst tumsā baisā.

Tā viš i... Kaut pulka faktu,
Bieži pietrūkst soda aktu.
Ļaudis teic: tas nav uz labu,
Dundagā tik daudz vēl stabu...

Sarauj, Dundaga!

13. sporta spēlēs — mazāk veiksmīgi

9. aprīlī rajona sporta spēļu 3. posms dundadzniekiem bija mazāk sekmīgs nekā divi iepriekšējie.

Kā veiksmīgu var novērtēt tikai šahistu sniegumu. Māra Freiberga, Alnis Auziņš un Aldis Sīpols 15 komandu konkurencē ieņēma 5. vietu.

Pieredzes trūkums augstāku vietu liedza gūt novusistiem. Daudzās cīņās pietrūka pavisam nedaudz, un bija jāpiedzīvo neveiksmes ar rezultātu 1:2. Komandu vērtējumā — 11. vieta.

Slimība bija krietni paretinājusi allaž spēcīgo volejbola komandu. Šoreiz — uzvara pār Balgali un Virbiem, zaudējums pret Talsiem un Roju, kas mūsu nacionālā sporta veida pārstāvjus ierindoja 7. vietā.

Zemledus makšķerēšanā diemžēl nespējām izveidot komandu un ieskaiti neguvām.

Pirms 3. posma sacensībām Dundagas komanda telpu futbolā B grupā pārliecinoši izcīnīja 1. vietu un nākamajā sezonā spēlēs A grupā. Diemžēl

3. posma cīņās mūsu telpu futbolisti palika pēdējie.

Edvīns Klēvers

Pensionāru galda spēles

Saulainais pavasaris un dārza darbi izkonkurēja spēļu galdus. Ieradās tikai daži entuziasti.

Daudzcīņā (dambrete, riču-račs, cūkas) 1. vietu izcīnīja Valda Bērente, 2. vietu — pagājušā gada līdere Mirdza Pūpolberga, 3. vietu — pensionāru padomes priekšsēdētāja Ārija Jāvalde.

Dalībnieces ierosināja nākamreiz spēles rīkot ziemā un ar plašāku programmu.

Edvīns Klēvers

ŠAHISTI PAVASARĪ

Vairākus turnīrus aprīlī aizvadīja mūsu jaunie šahisti.

7. aprīlī Dundagas pilī ar spēcīgajiem Kuldīgas šaha skolas audzēkņiem mūsu melnbaltā galdiņa bruņinieki aizvadīja kvalifikācijas sacīkšu otro

posmu.

2. — 3. sporta klašu grupā no mūsējiem labākais bija Jurgis Remess — 7 punkti 11 cīņās un 3. vieta. Jurgis nezaudēja nevienam kuldīdžniekam un atņēma vienīgo puspunktu uzvarētājam Andrim Juškam. Vēl labāku rezultātu neļāva gūt divas neveiksmes pret Didzi Pabērzu un Mārci Freivertu, kas ierindojās attiecīgi 6. — 9. un 10. vietā. Ceturto vietu ar 6,5 punktiem ieguva Arnis Sirkels, tikai par punkta tiesu atpaliekot no 2. sporta klases. Vēl puspunkta mazāk un 5. vieta Edgaram Pabērzam.

4. sporta klašu grupā ārpus konkurences bija mūsu Elvis Bēķis, kas ar absolūti labāko rezultātu — 11 punkti no 11 iespējamiem — kļuva par savas grupas uzvarētāju un ar uzviju izpildīja 3. sporta klases normu. 4. vietu ar 7 punktiem ieguva Aldis Avotiņš, par 1,5 punktiem atpaliekot no 3. sporta klases normas.

Iesācēju grupā lieliski spēlēja visjaunākais dalībnieks, astoņgadīgais Matīss Apsāns, kas pavisam nesen sācis darboties šaha pulciņā. Savās pirmajās sacensībās ar 7 punktiem no 9 iespējamiem Matīss ieguva 4. vietu un izpildīja 4. sporta klases normu. Matīsa mātai Baibai šajā grupā otrs labākais

rezultāts no dundadzniekiem — 4 punkti un 6. vieta.

Paldies Kuldīgas šaha skolas vadībai, mūsu pašvaldības vadītājam un pils dāmām Andai un Santai par atsaucību un sadarbību!

16. un 17. aprīlī mūsu visjaunākie šahisti piedalījās līdz šim neizbaudītā milzīgā šaha festivālā — Cerību kausā-2005. Par nokļūšanu Rīgā liels paldies Gunāram Laicānam, Vītālijam Nazarovam un Arnim Tapovam!

Cerību kauss ir ievērojamākās bērnu komandsacensības Latvijā, kas pulcē līdz 11 gadiem vecus šahistus. Teikas vidusskolā spēkiem mērojās vairāk nekā 200 šahistu no 34 komandām. Tur nīra ģeogrāfija gan ierobežota — 26 komandas no Rīgas, 2 no Kuldīgas, pa vienai no Daugavpils, Maltas, Jēkabpils, Jelgavas, Limbažiem un Dundagas.

Tik jaunā vecumā Dundagai vēl tikpat kā nav daudz maz spēcīgu šahistu, izņemot Edgaru Pabērzu. Pēc reitinga (sporta klasēm) ierindojamies priekšpēdējā vietā, tomēr sacensību noslēgumā ar 14 punktiem dalījām 29. — 30. vietu, apsteidzot vairākas spēcīgas komandas. Mūsu E. Pabērzs ar 4 punktiem no 7 pie I galdiņa dalīja 12. — 14. vietu. Gluži labs rezultāts 34 dalībnieku

konkurencē, taču spēles izpratnes ziņā Edgars bija pārāks par dažu labu kvalifikācijā augstāku sāncensi. Tikai dažas neuzmanības kļūdas uzvarētās pozīcijās liedza Edgaram iegūt 3. vai pat 2. vietu starp komandu līderiem. Lieliski cīnījās arī 2. klases skolēns Matīss Apsāns, kas ar 3 punktiem 6 cīņās bija 4. labākais starp rezervistiem. Atzīstami spēlēja Matīsa māsa Baiba, kas ar 3 punktiem no 7 bija trešā labākā Dundagas torņu komandā. Katrai vienībai bija jāpiedalās ar savu nosaukumu un emblēmu. Mūsējo var aplūkot arī lasītāji (autors — Edgara brālis Raivis).

Dundadzniekus varam saukt par nākotnes komandu, jo visiem mūsējiem vecums ļaus piedalīties arī nākamā gada Cerību kausā. Izdevās nodibināt paziņas ar vairākiem šaha treneriem, un jau maijā gaidām ciemos spēcīgos Maltas šahistus.

Mēneša pēdējā dienā jaunie šahisti piedalījās pašvaldības galda spēlēs. Par to nākamreiz.

Alnis Auziņš

Zelta plate 2005

Tuvojoties 9. aprīļa dziesmu katriem, ik vakaru pilī notika spraigi mēģinājumi. Dziedātāji ievingrināja balss, noskaņoja stīgas, piemeklēja pareizos melnījumus. Vaiga sviedros rāvas pavadītājgrupa Zāle pipari.

Koncertā Zelta plate piedalījās 13 dundadznieki: Gunārs Kulpa, Inga Apškrūma, Marita Čaunāne, Jānis Zadiņš, Jānis Freibergs, Lāsma Freimute, Tamāra Celma, Antra Vanna, Uģis Jānbergs, Rudīte Balķīte, Salvī Gološinskis, Inese un Simona Bernānes. Neapšaubāmi — ne tikai vieni no muzikālā-

kajiem, bet arī vieni no drosīgākajiem dundadzniekiem, jo zināms taču, ka savējie VERTĒS. Katram klausītājam bija iespēja nobalsot par diviem sev tīkamiem priekšnesumiem. Uztraukums uzbangoja augstu. Un te — pārsteigums. Tādus aplausus no mūsu publikas reti gadījies dzirdēt. Protams, tas lieliski uzmuntrināja dalībniekus, turklāt dziedāja visi — gan tie, kas uz skatuves, gan tie, kas zālē.

Pēc skatītāju balsojuma Zelta plati 2005 ieguva Inga un Gunārs par dziesmu Vecais Marčs, Sudraba plati 2005 — Rudīte par dziesmu Vējš, Parasto plati — Simona un Inese par dziesmu Aprī-

lim un Uģis par dziesmu Sargenģelis. Visiem laureātiem arī dāvanu kartes.

Jāatzīstas, ka man iznāca aprīļa mīseklis. Uztraukumā Uģi nenosauca. Vakara gaitā gan atgādos un Uģim lūdzu piedošanu, bet visiem viņa atbalstītājiem atvainojos tagad.

Žēl, ka nedzirdējām nevienu dziedātāju no Vidales, Nevejas un Kalķiem. Varbūt nākamreiz?

Mīļš paldies visiem, kas sadūšojās uzstāties, tāpat visiem atbalstītājiem!

Gunārs Kulpa: — Mēs ar Ingu no sirds pateicamies publikai par brīnišķīgo atbalstu!

Santa Maksimoviča

Pasaka mūzikā

Tā saucās 19. aprīļa koncerts pils lielajā zālē. Ziemeļkurzemes mūzikas skolu kamerorķestris diriģentes Indras Sproģes vadībā atskaņoja septiņus skaņdarbus. Bēthovena un Haidna vārdi programmā jau apliecina ieceres nopietnību. Par savdabīgo starpskolu muzikālo apvienību lūdzu pastāstīt Dundagas mākslas un mūzikas skolas vijolspēles skolotāju un orķestra dalībnieki Ievu Hermani.

Nosaukumu mūsu muzikālajai apvienībai izdomājām samērā nesen, bet iecere sapulcināt kamerorķestrī vairāku mūzikas skolu audzēkņus un pedagogus pirms trim gadiem radās Rojas mūzikas skolas skolotāji I. Sproģei. Sākotnēji orķestrī spēlēja dalībnieki no Rojas, Talsiem un Dundagas, šogad pievienojās Kandavas un Ventspils mūzikas skolu vijolnieki. Mūsu orķestrī muzicē arī bijušie mūzikas skolu audzēkņi, un parasti esam nedaudz virs divdesmit. No Dundagas kamer-

orķestrī pašlaik spēlē Una Lielanse, Sīgita Dzērve un es.

No 3 gados apgūtā repertuāra izveidojusies gandrīz stundu gara koncertprogramma. Mēģinām reizi mēnesī, parasti Talsos. Koncertējam vairākas reizes gadā. Šogad jau uzstājamies Rojā, brauksim uz Kandavu. Vasarā piedalīsimies Amendas vijolmūzikas svētkos Talsos. Koncertdarbība audzēkņiem paplašina muzikālo pieredzi un palīdz izkopt muzikālās prasmes. Muzicēšana orķestrī sagādā prieku gan pašiem spēlētājiem un viņu skolotājiem, gan klausītājiem. Pērn pirmo reizi bija iespēja piedalīties Rojas mūzikas skolas rīkotajā nometnē. Muzikālais darbs tajā mijās ar labi pārdomātiem atpūtas brīžiem. Nometne būs arī šogad.

Orķestra pastāvēšana pagaidām ir tikai mūsu, mūzikas pedagoga, labās gribas izpausme un, protams, direktorā atbalsts, jo bez transportlīdzekļa neiztikt.

Alnis Auziņš

Lecam pa vecam, lecam pa jaunam

Laiks pamazām iet uz pavasara pusi, tāpēc arī mums, pensionāriem, laiks izkustināt kājas.

5. III atpūtas vakars. Šoreiz jubilāru pamaz, toties sveicēju pulks — kupls. Koncertē Talsu vīru koris. Pēc tā liels un jauks pārsteigums. Visus ar skanīgo balsi iepriecina operas solists Kārlis Miesnieks. Vakara otrajā daļā, deju starplaiķā, teātra pulciņa dalībnieki ataino situācijas iz dzīves.

2. IV braucam ciemos uz Roju. Rojas senioru klubs Liedags un deju kopa Sarma svin piekto dzimšanas dienu. Ciemiņu pulks kupls: no Lubes, Kolkas, Rojupes, Valdemārpils. Raits dejas solis jubilārei — Sarmai. Dziesmas skandē Rojas bērnu dārza dejotāji un dziedātāji. Vakara gaitā sveic jubilārus, kolektīvu vadītājus. Par balles mūziku gādā mūsu pašu Georgs.

Tīksimies nākamajā atpūtas vakarā 28. maijā!

Rita Zemtiņa

Atmodu un Tautas frontes laikus atceroties

9. aprīlī pils velju zālē satikās Tautas frontes (TF) Dundagas grupas aktīvisti, lai parunātos un atcerētos. Atmiņās kavējās Tautas frontes grupas vadītāja, pašreizējā Saeimas deputāte Anna Seile, TF grupas kādreizējā koordinatore Jautrīte Freimute, Velta Metena, Emma Sileviča un Vilnis Mitlers.

Šoreiz pamaz. Bet tālajā — vai arī ne tik tālajā — 1988. gada 20. oktobrī sanāca daudz ļaužu, lai dibinātu TF Dundagas nodaļu. Piereģistrējās 214 biedru. Šajā reizē sanākušie ar mīļumu atcerējās pagājušos laikus, kad tik daudz ko gribējās pārveidot, sapost, paveikt. 1992. gadā uzstādīja piemiņas akmeni uz Sibīriju aizvestajiem dundadzniekiem. Ar skaistām balvām sveica labākos vidusskolas beidzējus. Emma Sileviča atcerējās, cik ļoti gribējies, lai ceļi būtu kārtībā. Kā braukuši uz Rīgu, lai piedalītos manifestācijās, vēlāk — barikādēs.

Anna Seile ziņoja, ka piešķirta nauda Barikāžu atbalsta fondam un tāpēc aicināja pieteikties Dundagas TF nodaļas cilvēkus, kas dežurējuši barikādēs Rīgā, lai saņemtu piemiņas medaļu (kam tās vēl nav). Pieteikties pie Jautrītes Freimutes.

Aina Pūliņa

Pilī, Attīstības nodaļā, 17. maijā plkst. 10.00 Valsts iegūmumu dienesta rajona nodaļas konsultāciju sektora informatīvā diena. Pieņems deklarācijas un pārskatus.

Eduards Haritons	(1943)
Ruta Ozola	(1932)
Zigurds Vēbergs	(1941)
Zelma Leontīna Bruža	(1920)
Jānis Kalniņš	(1937)
Zelma Kundziņš	(1914)
Elvīra Enzele	(1915)
Elvīra Dragūne	(1911)
Valdis Goldbergs	(1950)
Jāzeps Miška	(1913)
Anna Reinfelde	(1918)

«Dundadznieks» Nr. 4 (39) 2005. gada aprīlis.

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 1-3237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērzkals, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlaps, Gunārs Laicāns, Aivars Miška, Rita Zemtiņa.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējama. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.

Metiens: 500 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize